

Héraðsskjalasafn
Árnesinga

ÁRSSKÝRSLA 2021
Héraðsskjalasafn Árnesinga

Yfirlit um starfsemi 2021

Árið 2021 var sannað metár í starfsemi Héraðsskjalasafnsins, gildir einu hvort horft er til fjölda fyrirspurna og erinda, afhendinga, fyrirspurna vegna ráðgjafar um skjalavörslu eða fjölda vinnustunda vegna eftirlits- og leiðbeiningarhlutverks héraðsskjalasafnsins. Stóra verkefni ársins tengdust þessum þáttum samhlíða hefðbundinni kjamastarfsemi, þ.e. móttöku, skráningu og veittu aðgengi að skjólum, ýmist á lestrarsal eða á vef. Hlutverk persónuverndarfulltrúa var einnig nokkuð fyrirferðarmikið en fjögur sveitarfélög auk Skóla- og Vefverðarþjónustu Árnesþings kaupa þá þjónustu af héraðsskjalasafninu.

Heimfaraldur hafði vissulega áhrif en stjórnun og framgangur verkefna tókst í öllum meginatriðum vel. Ýmsar áskoranir fylgdu samkomutakmörkunum og sóttvörnum, og var starfsemin aðlöguð að aðstæðum hverju sinni.

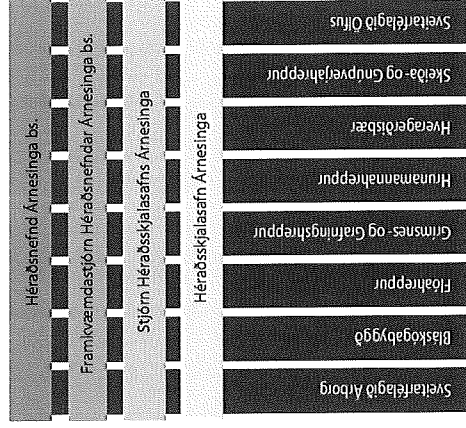
Formlegt samstarf fimm héraðsskjalasafna nýttist vel við framkvæmd ýmissa verkefna og ljóst að samvinna héraðsskjalasafna skiptir miklu þegar kemur að því að ræða sveitarfélögum heilt um margvísleg atriði er tengjast skjalavörslu – gildir einu hvort það eru væntanleg rafræn skil skjala eða varsla pappírsskjala.

Miðlun safnkosts á vef er verkefni sem er í stöðugri þróun. Horfa þarf til framsetningar á ytri vef og stjórnunariðmóts. Notendur hafa aldrei verið meira sjálfbjarga, og geta nú með margvíslegum hætti haft bein áhrif á skráningu ljósmyndu og skjala sem finna má á vef héraðsskjalasafnsins. Samhlíða var endurskoðun á innri verkefnum og rafrænum lausnum áfram haldið, en þar er horft til þess að geta nýtt alla skráningarvinnu með fjölbreyttari hætti en áður og gefa starfsmönnum og notendum tækifæri til að nýta stafræna tækni í enn ríkari mæli en áður.

Í árslok var send út rafræn eftirlitskönnun sem tók til rafræna gagnakerfa afhendingarskyldra aðila.

Stjórn og starfsfólk

Stjórn héraðsskjalasafnsins er skipuð af Héraðsnefnd Árnesinga bs. Í stjórninni sitja Kjartan Björnsson formaður, Sveitarfélaginu Árborg, Gestur Þór Kristjánsson, Sveitarfélaginu Ölfusi og Valgerður Sævarsdóttir, Bláskógabyggð. Stöðugildi við héraðsskjalasafnið voru tæplega fjögur. Héraðsskjalavörður og skjalaverðir voru Þorsteinn Tryggvi Mátsson, Guðmunda Ólafsdóttir og F. Elli Hafþósson. Starfsmaður í miðlunarverkefnum var Katrín Rut Sigurgeirsdóttir.

© Héraðsskjalasafn Árnesinga, 2022

Ritstjórn: Þorsteinn Tryggvi Mátsson.

Umbrött: Þorsteinn Tryggvi Mátsson.

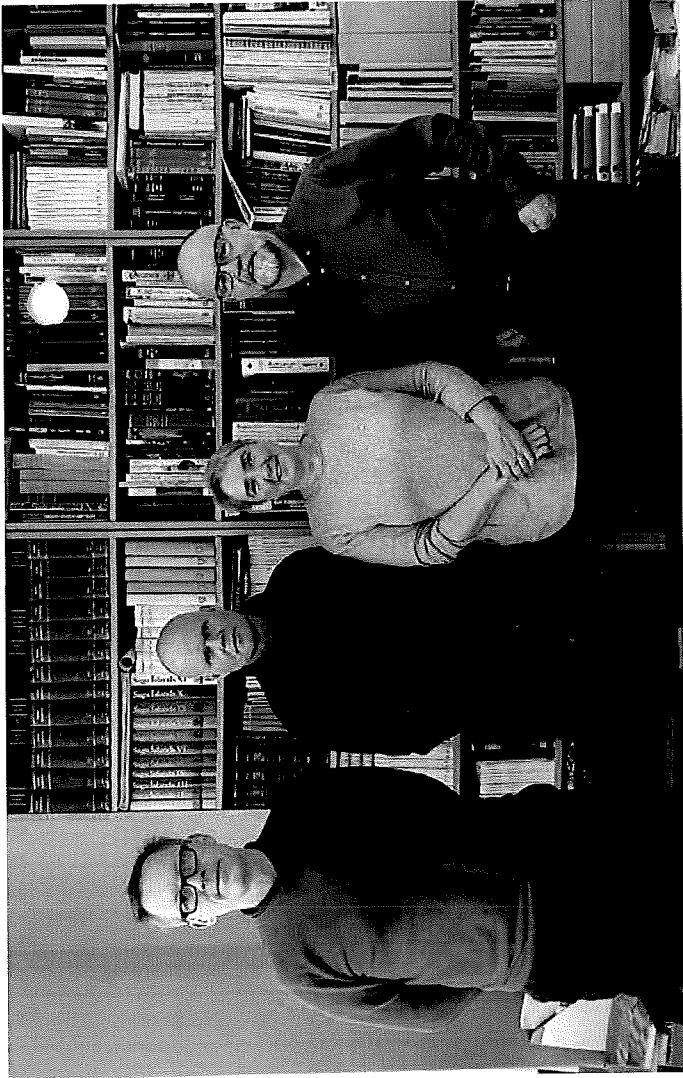
Preiðakallastur: Hannes Sveinsson.

Allur ljósmyndir eru tekiar af auðisfólki héraðsskjalasafnsins nema annað sé tekið þann.

Ferðarmyndir Vagnfrísta Vörðabæja á landi út á Múmeyrar 2. júní 1942 við þjófa að hafa í mál vegna endurbyggðar íbúðarhúsnæðis í Vörðabæ. Axel Erlíksson (11.02.1923-02.04.2006) áttur framt á myndinni. Sóley en þar fyrir aftan komu hestarnir Laufi, Þjófur og Skríll en aðir bestar eru lánhestar. Strakurinn fyrir miðri list er íblaga Háðókur Þórunnsson en hringstakur en áttur er Einar Glásson (14.06.1900-20.11.1992) vinnumaður í Vörðabæ. Vörðabær og Vörðabúfall í bakgrunni. Ljósmyndari Jón Erlíksson. 2021/67 JE 00031.

Bláskógabyggð: Jón Erlíksson (05.10.1901-28.05.2010) hefur í byggi með hagselli Vagnfrísta Vörðabæja (01.03.1891-21.06.1985) vinnuáhrif á Framfarir í Vörðabæ um árið 1943. Einar Glásson (14.06.1900-20.11.1992) vinnumaður ríksar heil fyrir aftan. Þjófurinn og Vörðabúfall í bakgrunni. Ljósmyndari Axel Erlíksson. 2021/67 JE 00091.

ISSN 2298 - 1020

Starfsemi og aðbúnaður

Starfsemi héraðsskjalasafnsins árið 2021 var að mestu með hefðbundnu snði, brátt fyrir heimstaraldir. Gestakomum var stýrt, önnur rými í Ráðhúsi Atborgar nýtt eftir föngum og fjárfundabúnaður notaður bæði á fundum og ráðstefnum. Héraðsskjalasafnið starfar í samræmi við lög um opinber skjalasöfn nr. 77/2014 og reglugerð um héraðsskjalasöfn nr. 283/1994. Starfsemi safnsins er í höfuðdráttum fjórfætt, þ.e. viðtaka skjala afhendingarskyldra aðila og einkaaðila, skráning og aðgengi að skjölum, eftirlit- og ráðgjöf með skjalahlaci afhendingarskyldra aðila og miðlun og rannsóknir á safnkostnum.

Héraðsskjalasafnið er á sama tíma stjórnsýslustofnun, þjónustu- og menningarstofnun – sameiginlegt minni sveitarfélaga og íbúa í Arnessýslu. Hlutverk þess er mikilvægt þegar horft er til réttinda íbúa, gagnsæis og rekjanleika í stjórnsýslunni. Héraðsskjalasafnið er því mikilvægur og óaðskiljanlegur hluti af þeim stjórnsýslu- og menningarlegu innviðum sem kenndir eru við opið og lýðræðislegt samfélag. Það er mikilvægt að sveitarfélögin, stofnanir þeirra og almenningur gesti með auðveldum hætti nýtt sér þjónustu héraðsskjalasafnsins. Það er aðeins gert sé því fundum staður í því samfélagi sem það á að þjóna. Rekstur þess er mikilvægur hluti af þeirri þjónustu sem sveitarfélögin í sameiningu veita íbúum sínum. Sú starfæna vegferð sem sáfníð hrett af stað árið 2013 með tilkomu ljósmyndavefs styður við þetta hlutverk safnsins sem stjórnsýslu- og menningarstofnunar. Fyrirspurnum, erindum og miðlun á skjölum er beitt í hinn starfæna farveg en á sama tíma geta notendur nýtt sér vinnuáætöðu og sérfærðþekkingu starfsfólks á lestrarsal safnsins. Kjarnastarfsemi safnsins og sú innviðauppbýgging sem hófst 2013 er þannig samtvinnuð þeirri starfænu vegferð sem er hafin hjá sveitarfélögunum í Arnessýslu.

Samstarf firm héraðsskjalasafna

Héraðsskjalasöfn Akraness, Austur-Skaftafellssýslu, Kópavogs, Mosfellsbæjar og Arnesinga hafa allt frá því á vormánuðum 2019 unnið formlega að ýmsum sameiginlegum verkefnum en samstarfssamningur milli skjalasafnanna var undirritaður 6. mars 2019. Starfsfólk þessara safna hafði áður unnið sameiginlega að ýmsum verkefnum tengdum skjalavörslu og persónuvernd.

Ein megintilgangur samstarfssamningsins er að styðja við þá sérhæfðu fagþekkingu sem er til staðar á safninu og styrkja enn frekar samvinnu milli safnanna, sérstaklega á sviði rafrænnar skjalavörslu. Héraðsskjalasöfnin eru fámennir vinnustaðir og samstarf af þessu tagi því mikilvægt. Þarna gefst starfsfólki kostur á að leita sameiginlegra lausna á hinum ýmsu lögbundnu verkefnum, sem fjala undir héraðsskjalasöfnin og samstarfið styrkir þannig þann mænauð sem héraðsskjalasöfnin og sveitarfélögin sem eiga og reka söfnin hafa yfir að ræða. Þegar til lengri tíma er litið er ljóst að héraðsskjalasöfnin munu standa sterkar að vigi faglega vegna þessa samstarfs og hægt verður að leysa hin ýmsu álitamál sem koma upp tengda skjalahlaci og skjalavörslu sveitarfélaga sameiginlega. Ávinning af þessu samstarfi ætti að vera hægt að sjá með margvíslegum hætti, s.s. í bættri yfirsýn, innleiðingu verkfæra sem taka til skjalavörslu, aukinnar samfelli í stjórnsýslu sveitarfélaga þar sem ljóst er hvaða skjöl eru varðveitt og þá með hvaða hætti aðgengi að skjölum er háttæð. Þessi héraðsskjalasöfn unnu sameiginlega að gerð rafrænnar eftirlitskomunnar sem tók til tilkynninga á rafrænum gagnakerfum og annarra þátta sem snerta rafræn skil á skjölum sveitarfélaga til héraðsskjalasafnanna. Allt er þetta þættir sem styðja við kjarnastarfsemi héraðsskjalasafnanna.

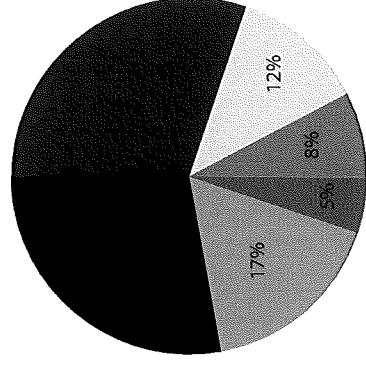
Persónuvernd og persónuverndarfulltrúi

Héraðsskjalasafnið gegnir hlutverki persónuverndarfulltrúa fyrir Bláskógabyggð, Grímsnes- og Grafingshrepp, Hrunamannahrepp, Skeiða- og Gnúpverjahrepp og Skóla- og veiferðarþjónustu Arnessþings. Hlutverk persónuverndarfulltrúa er sóknarfærri og samræmist annari lögbundinni starfsemi safnsins vel. Þetta verkefni gefur fyrirheit um fjölgum fæðráðgjafum starfsmanna. Sérfærðþekking á sviði persónuverndar verður til í héraði og nýttist vel samhliða innleiðingu og samþykkt málaýkja og skjalavistunaráætlan hjá afhendingarskyldum stofnunum. Hægt er að horfa með heildstæðri hætti en áður til skjalahlads og skjalavörslu. Fræðsluskýlda persónuverndarfulltrúa nýttist samtímis til að uppfærða starfsmenn stofnana um margvísleg kjarnaatriði göðrar og vandabær skjalavörslu og stjórnsýslu.

Fyrirspurnir og erindi - notkun á safnkosti

Upplýsingar um fjölda fyrirspurna, erinda, lána á lestrarsal, önnur not á safnkosti, fjölda og stærð afhendinga o.fl. eru skráðar með skipulegum hætti í rafrænt verkóðskild. Þetta verkóðskild tryggir að fyrirspurnum og erindum er svarað í samræmi við góða stjórnsýsluhætti, bættir yfirsýn yfir verkefnaöðu á hverjum tíma, þ.e. stöðu á skjalaskráningu, endurskráningu, öryggisáritun skjala, miðlun skjala á vef o.fl. Þessar upplýsingar eru mikilvægt veganeesti fyrir stefnumótun safnsins og framtíðarsýn til langs tíma.

Fyrirspurnir, erindi og afgreiðsla

Fyrirspurnir og erindi þ.m.t. lán á lestrarsal hafa aldrei verið fleiri, þ.e. 1236 sem er 5% aukning á milli ára, en árið 2020 var líka metár. Sé horft til fjölda fyrirspurna, erinda og afhendinga síðustu fimm ára hefur þróunin verið um 5% fjölgun á milli ára. Á þessu vörð þó mikil breyting árið 2020 þegar aukningin var 37%. Sveitarfélög og stofnanir þeirra hafa aldrei nýtt sér sáfnkostinn og sérfræðþekkingu starfsmanna jafn mikið og á síðasta ári. Fjöldi fyrirspurna og erinda frá sveitarfélögum og stofnum þeirra voru 338 sem er fjölgun um 26%. Fyrirspurnir vegna ráðgjafar og eflirlits voru 177 sem er um 40% fjölgun á milli ára. Ef horft er til notkunar starfsfólks sveitarfélaga á sérfræðþekkingu starfsmanna og sáfnkostinum, þá nota sveitarfélögin sáfníð alla vrika daga ársins. Það skiptir miklu máli að hægt sé að veita þessa þjónustu innan héraðs og í góðu samstarfi milli starfsmanna sveitarfélaga annars vegar og starfsmanna skjalasafns hins vegar. Þetta er mikilvægur hlakki í skilvirki þjónustu sveitarstjórnarstjórnarinnar við íbúa í héraði og stjórn um leið við innviðaupbyggingu sveitarfélaganna.

Fyrirspurnir og erindi frá einstaklingum, hópum, félögum og fyrirtækjum voru 898. Aldrei hafa jafn margar skjalasíðskjúr verið afgreiddar á lestrarsal og aldrei hafa starfsmenn nýtt jafn stóran hluta sáfnkostsins vegna fyrirspurna og erinda. Fyrirspurnir og erindi sem kölluðu á beina afgreiðslu voru 429, 583 erindi voru afgreidd skriflega og 155 afgreidd gegnum síma. Einnli eða heimsóknir vegna ljósmyndaskráningar voru 248 og 406 ábendingar bárust, en það er nokkur fækun á milli ára. Það skýrtist að nokkru vegna breytinga á vefvörðmóti.

Víðtaka og varðveisla

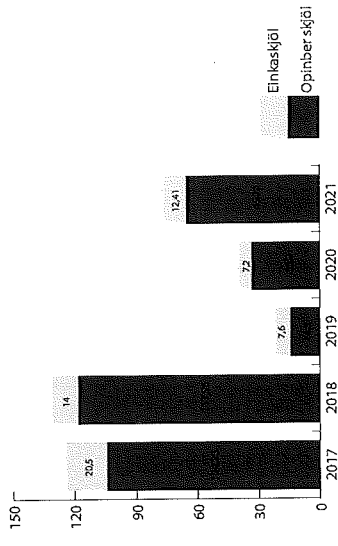
Afhendingar á árinu 2021 voru 115. Fjöldi afhendinga hefur ekki tekið miklum breytingum á milli ára, um 82 að jafnaði á ári frá 2012-2021, en frá 2001-2021 hafa verið afhentar 1727 afhendingar. Aðfangað sáfnkostinn inniheldur nú 2501 afhendingarnúmer. Tæplega 70% þeirra afhendinga sem hafa verið afhentar til vörslu eru nú skráðar skv. ISAD-G. Skjöl á vörubretum í fargeymslu voru flutt í nýtt húsnæði Byggðasafns Árningsinga á Eyrahlakka. Samhlíða voru önnur skjöl sett á vörubretti í fargeymslu og létt og geymslun sáfnkostinn á Austurvægi 2. Þetta var gert til að tryggja að sáfníð gæti á árinu tekið við skjölum, bæði skjölum sveitarfélaganna sem skjölum einstaklinga, félaga og fyrirtækja.

Árið 2021 voru afhentir alls 77.611 hillumetrar af skjölum sem er nokkuð meira en áætlanir gerðu ráð fyrir, þ.e. 40-50 metrar að jafnaði. Afhendingarskyldir aðilar afhentu 40 afhendingar, alls 65,2 hillumetra en einkaskjalasöfn voru 75, alls 12,41 hillumetrar. Árin 2019 og 2020 var þess farið á leit við stofnanir sveitarfélaga að þær varðveitu áfram skjöl sín á meðan að framtíðarlösum í húsnæðismálum sáfnkostinn myndi fundin. Samið var við Byggðasafn Árningsinga um tímabundna vörslu á skjölum og gætu þeir aðilar verið óskuluð eftir því að afhenda skjöl sín afhent þau. Þær sviðsmyndir sem settar voru fram í rýmisáætlunum gerðu ráð fyrir að magn pappírsskjála myndi aukast jafnt og þétt næstu árin og að heildarsáfnkostur pappírsskjála væri á bilinu 3.000-3.500 hillumetrar árið 2050. Samhlíða færur sveitarstjórnarskrifstofur í vaxandi mæli yfir í nafrenn skjalasafna og skjölum sínum. Þarna þarf að huga að samhlíða fjölgun íbúa í sýslunni verður stjórnarsýsla sveitarfélaganna víðameiri og magn skjála og upplýsinga sem tengjast þeirri þjónustu sem sveitarfélögin veita íbúum sínum eykst.

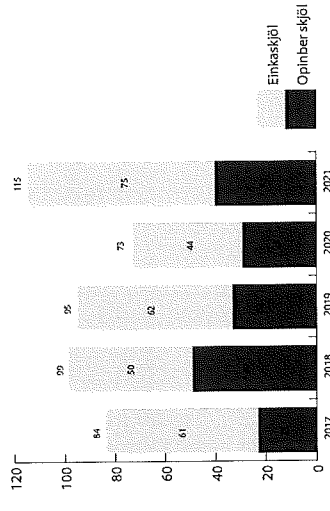
Frá 2010-2021 var tekið á móti 730,6 hillumetrum, þ.e. 66,4 hillumetrum á ári að jafnaði. Ef árin 2000-2009 eru skoðuð þá hefur magn skjála tvöfaldaðast og aukist um 30 hillumetra á ári rúmlega 66 hillumetra á ári. Héraðsskjalasafnið tekur við sífelit fleiri afhendingum og magn skjála eykst jafnt og þétt. Ef horft er aftur til ársins 2000 þarf að hafa í huga mikla fjölgun íbúa, innviðaupbyggingu og aukna þjónustu sem sveitarfélögin veita íbúum sínum, en þessar breytingar skýra vöxt héraðsskjalasafnsins. Skjölun verða ekki til í tömarúmi, stærstur hluti þeirra verður til vegna lögbindinna verkefna sem sveitarfélögin sinna og eru skjölun vísitáknabúur um þessi verkefni.

Leitast er við að sinna skráningu afhendinga jafn öðum, en stærð þeirra og endurskráning eldri afhendinga hefur áhrif á verkefnastöðuna hvefju sinni. Meginreglan hefur verið sú að skrá flestar afhendingar innan almanaksársins eða á fyrsta ársfjórðungi næsta árs. Stórar afhendingar koma í flestum tilfellum í smærri skömmtum inn á borð starfsmanna, þar ræður fyrirkomulag og frágangur skjála áður en þau eru afhent mestu en einning starfsstaða. Oftar en ekki finnst fleiri skjöl og við samtal og samlestur milli starfsmanna og þeirra sem afhenda bættast við skjöl eða skjalaflokkar í afhendingarnar.

Afhentir hillumetrar 2017–2021

Skipting afhendinga 2017–2021

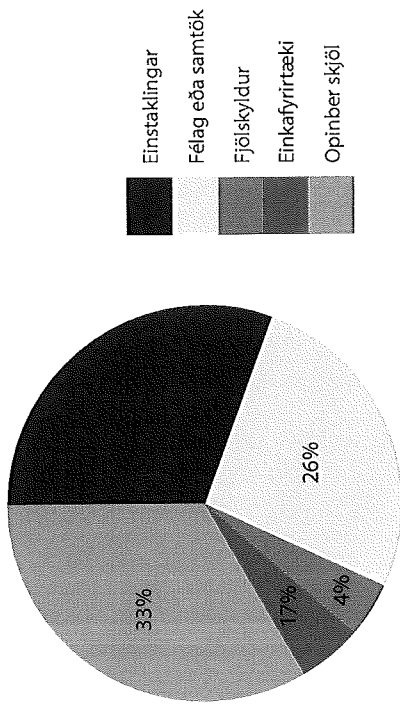

Skjalaskráning

Skjalaskráning fylgir stöðlum alþjóða skjalasafnsins ICA, þ.e. ISAD-G og ISAAR auk ISDIAH, flest opinber skjalasöfn nýta þessa staða sem vörð við skráningu skjála. Staðlarnir taka til allra þátta skjalaskráningar, lýsinga á skjalamyndunum, þ.e. þeim stofnum eða einstaklingum sem búa til skjölun sem og upplýsingum um vörslustofnunina, í þessu tilvikinu Héraðsskjalasafn Árningsinga. Staðlar tryggja samræmt verklag og nálgun á allar afhendingar óháð umfangi þeirra og þá um leið að leitabærni og samhengi innan afhendingar sé eins gott og á verður kosið. Skjalaskrár er settar reglulega á vef safnsins og eru ásamt greinargerðum aðgengilegar á lestrarsal. Búð er að skrá stærstan hluta afhendinga frá árunum 1982-1990, og 2001-2021 skv. stöðlum, alls 1793 afhendingar, auk 53 afhendinga frá árunum 1991-2000. 101 afhending er með aðfanganúmerum 1010-1021 hefur verið skráð, en þær höfðu ekki verið skráðar í aðfangað og ekki jóst hvenær þær bárust. Þetta eru 1947 afhendingar. Ef horft er á magn, þ.e. hillumetra af skjölum eru þetta 1.067 hillumetrar sem búið er að skrá skv. stöðlum. Þegar horft er til nýskráninga og endurskráninga á árinu 2021 hafa bæst við rúmlega 100 hillumetrar af skjölum sem eru skráð með þessum hætti.

Rúmlega 730 hillumetrar af skjölum frá 2010-2021

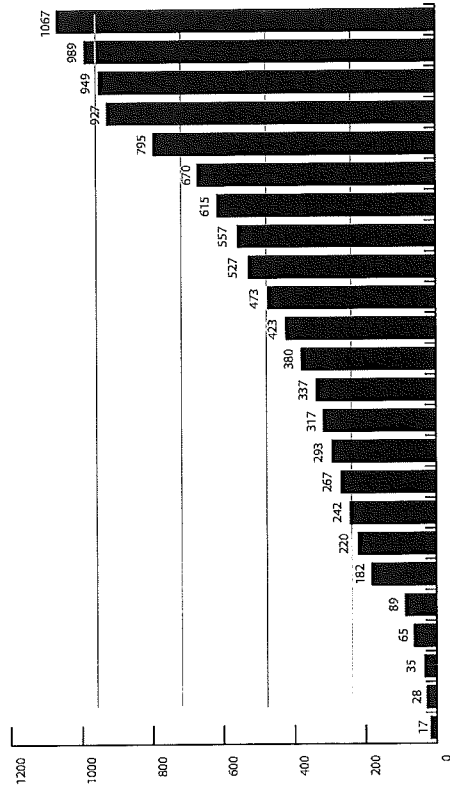
Skipting afhendinga 1982–2021

Fjöldi opinberra skjalasafna er 644 eða 33%, en einkaskjalasöfn 1303 eða 67%, alls 1947. Ef horft er til umfangs, þ.e. fjölda hillumetra anyst þetta við, mægn opinberra skjala er 649 hillumetrar eða 61% en einkaskjalasöfn 418 hillumetrar eða 39%. Hlutfall opinberra skjala af heildsafnkosti héraðsskjala-safnsins hefur aukist mikið á undanföllum 10 árum.

Aðfangabók safnsins er uppfarð samhliða frum- og endurskráningu á eldri afhendingum. Við þessa vinnu hefur afhendingum fjölgað, þar sem ekki var greint á milli stofnana sveitarfélaga eða félaga við móttöku skjalanna á sínum tíma. Í sumum tilfellum voru skjöl hreppa, hreppstjóra og hinna ýmsu félaga undir sama aðfanganúmeri en við endurskráningu er fylgt þeim kröfum sem settar eru fram í ISAD-G staðlinum og greint á milli. Á árinu var ráðist í áframhaldandi frum- og endurskráningu á afhendingum frá árinu 2001 auk þess sem afhendingar frá fyrstu starfsárum safnsins voru endurskráðar.

Fjöldi hillumetra skráður skv. ISAD-G

1010 1990 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021

Skráning og endurskráning á safnkosti er eitt af kjarna verkefnum héraðsskjala-safnsins og mikilvægt að vanda til verka til að tryggja leitaþærni skjala. Vinna við endurskráningu skjala sem ýmist eru óskráð eða ekki skráð skv. stöðlum ræðst af stöðu annarra verkefna. Ráðinn var háskólanemi í gegnum sumarskráfr námsmanna í tíu vikur og sinnt hann skráningu, endurskráningu og skönnun ljósmyndu úr eldri afhendingum. Mikilvægt er að geta sinnt þessum verkefnum samhliða móttöku og skráningu nýrra skjala þannig að stærstur hluti safnkostsins sé leitaþær.

Nú er hægt að nálgast skjalaskrár fyrir árin 2001–2021 á vef héraðsskjala-safnsins. Þá voru skjalaskrár yfir afhendingar frá árunum 1982–1990, sem búið er að skrá í samræmi við staðla, settar á vef. Vinnu við tengingu á skjalaskrárm og ljósmyndum af safnkosti var haldið áfram um leið og verkferlar sem tengjast þessari vinnu voru endurskoðaðir og rýndir. Reiknað er með því að þessar vinnu ljúki árið 2022 og að þá verði hægt að nálgast bæði skjalaskrár og stafrænar endurgerðir af skjölum með einöldum hætti. Vaxandi fjöldi notenda nýtir sér nú vefinn og þá nýlist hann starfsfólki einkar vel við að svara fyrirsögnum og erindum. Notendur safnsins er vegna þessa meira sjálfþjarga en áður og er sú breyting merkjaleg þegar horft er til vinnu starfsfólks safnsins. Stjórnvöld og almenningur leita eftir sem áður til starfsfólks vegna þekkingar þess á innihaldi afhendinga, innra samhengis milli afhendinga og vitneskju um hvar annarsstaðar væri möguleiki að leita fanga. Hin áunna þekking starfsfólks skiptir miklu í þessu sambandi. Þetta á ekki síst við þegar horft er til fyrirsögnna og erinda frá stofnunum sveitarfélaga.

Samstarfsverkefni Umhverfis- og tæknivíðs Uppsveita frá 2018 var fram haldið. Þetta verkefni var unnið af Guðmundu Ólafsdóttur yfirsjálaverði sem skannaði inn allar teikningar en þær eru skráðar inn ásamt fylgigögnum. Afhendingin er 10,30 hillumetrar og fjöldi arká 1624. Enn er nokkurt magn eftir og samningur um skönnun, skráningu og byggingafulltrúa seu vel skráð. Aðgengi að þeim tryggt og það Miklu skiptir að skjöl skipulags- og byggingafulltrúa seu vel skráð, aðgengi að þeim tryggt og það að einhverju leyti einfaldað ef hægt er. Gildir einu hvort það sé hjá embættunum sjálfum eða eftir að skjölín eru komin í vörslu héraðsskjala-safnsins.

F. Eili Hallfósson og Þorsteinn Tryggvi Músson sáka og ganga frá afhendingunum.

Tekið var á móti nokkrum stórum afhendingum frá leik- og grunnskólum og af þeirri vinnu ljóst að þær stofnanir sem hafa í samvinnu við héraðsskjalasafnið ráðist í gerð skjalavistunaráttalana og mála-lykla standa betur að vígi þegar horft er til ákveðinna þátta í rekstri. Stofnunum sveitarfélaga ber að hags skjalhaldi og skjalavörslu skv. lögum og reglum sem m.a. segja til um gerð skjalavistunaráttalana og mála lykila. Allur frágangur og skráning á þessum afhendingum verður fyrir víkið einfaldari, skilvirki og ódýrari. Starfsfólk héraðsskjalasafnsins hefur komið að þessum verkefnum og ljóst að þetta er unnið af mikilli fagmennsku.

Rafræn skjalavarsla, stafræn þróun og þjónusta

Stafræn þróun og aukin notkun á tæknilausnum til að bæta þjónustu og samskipti sveitarfélaga við íbúa skiptir miklu máli þegar horft er til þess að jafna tækifæri og lífsgæði íbúa óháð búsetu. Sveitarfélag hafa á undanföllum tveimur árum horft sérstaklega til þess að bæta þjónustuferla og greina stöðu tækniinnviða, en þarna er verið að horfa til ýmissa möguleika hvað varðar stafræna stjórnsýslu og stafræna umbreytingu. Héraðsskjalasafnið Amesinga hefur tekið virkan þátt í þessari stafrænu vegferð, þ.e. greint og endurmetið með hvaða hætti safnið gæti bætt þá fjölbreytu þjónustu sem það veitir sveitarfélögum og íbúum gegnum miðlunarvef safnsins, sem og notkun upplýsinga- og verkþókhalds kerfa vegna hinna margvíslegu lögbundnu verkefna sem safnið sinnir.

Stafræn stjórnsýsla og aukin notkun stafræna lausna hefur þegar haft og mun í náinni framtíð hafa mikil áhrif á starfsumhverfi opinberra skjalasafna. Sveitarfélagin horfa til íbúans, notandans, og hans upplifunar af þeirri þjónustu sem það sveitarfélag og ríki veita. Niðurstæða úr velli forgangsverkefna í stafrænni umbreytingu í samvinnu sveitarfélaga er athyglisverð, en tvö af þremur verkefnum tengjast starfsemi héraðsskjalasafna með beinum hætti, þ.e. einfaldari skjalavistun og rafrænum skilum. Vili sveitarfélaga stendur til skýrari gæða- og viðurkaðna þegar horft er á rafræn skjala- og málaferfi, þ.e.a.s. bettrar samþættingar og stýringar á skráningu gagna, aukinnar skilvirki, sameiginlegra tækni- og hugbúnaðilausna og svo má lengi telja. Rafræn skil verða þá raunhæfur valkostur fyrir sveitarfélag.

Horfa verður til þess að sveitarfélagin séu með samþykka mála lykila og skjalavistunaráttanir og tilkynni rafræn gagnasöfn sem eru nauðsynlegar forsendur fyrir rafrænum skilum. Mótaka rafrænna gagnasafna er eitt af lögbundnum verkefnum héraðsskjalasafna og undirbúningur vegna móttöku rafrænna gagna er hafinn. Sá mannaður sem héraðsskjalasöfnin ráða yfir mun nýrast vel í þeirri vinnu og formleg samvinnu safnanna mun nýrast vel í þessu sambandi. Mikilvægt er að tryggja sjálfsákvörðunarrétt þeirra 50

sveitarfélaga sem standa að rekstri héraðsskjalasafna, horfa til stærðar sveitarfélaga, stjórnsýslu og umfangs gagna sem verða til. Rafrænum skilum á skjölum sveitarfélaga er best borgið í samvinnu héraðsskjalasafna og sveitarfélaganna sjálfra og þá í samvinnu við sérfræðinga hjá samstarfsaðilum safnanna í Danmörku. Þ.e. nota sömu nálgun og gert er hjá Þjóðskjalasafni og ríkinu. NEA (Netværk for elektronisk arkivering) í Kaupmannahöfn mun koma að þessu verkefni og er þetta sú lausn sem Reykjavíkurborg og Borgarskjalasafni nota.

Vilji sveitarfélaga stendur til að fara í ríkari mæli í stafræna þjónustu og um leið í rafræn skil á gögnum. Í þessu sambandi þarf að horfa til reglna um afhendingar á vörsluútgáfum en afhendingarskjöldum aðilum er skylt að veita aðgang að gögnum sem afhent hafa verið í vörsluútgáfu í 30 ár. Hvat til að skila vörsluútgáfu er því lítil og þessu þarf að breyta.

Á árinu 2021 var ráðist í ýmsar upptæslur á miðlunar- og innri upplýsingakerfum safnsins og þá var farið í frekari þarfagreiningu vegna pöntunarkerfis og QR kóða merkinga á safnikosti og greyslum sem tryggir enn betur utanumhald um safnikosti, inn- og útskráningu safnkosts og notkun á safnikosti m.t.t. stafrænnar endurgerðar, mögulegrar bitringar á vef o.s.frv.

Eftirlit og ráðgjöf

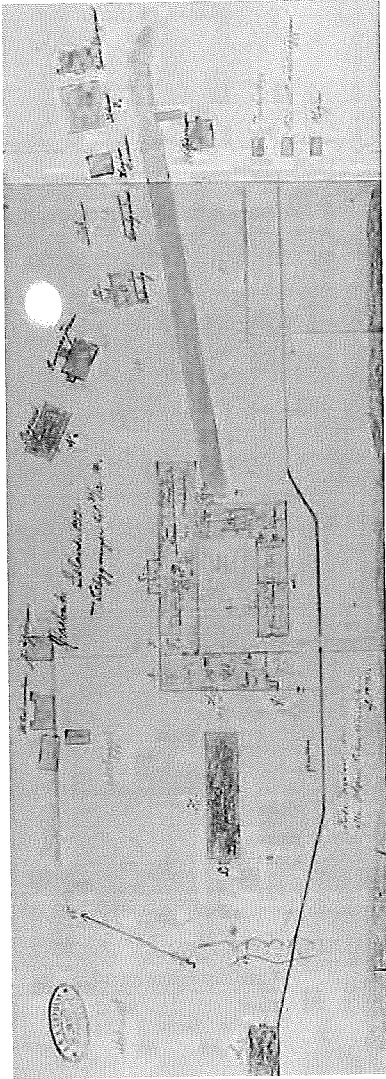
Héraðsskjalasöfnin eiga skv. lögum um opinber skjalasöfn nr. 77/2014 að hafa eftirlit með sveitarfélögum og stofnunum þeirra hvert í sínu umdæmi. Eftirlits- og ráðgjafarhlutverk safnsins hefur aukist jafnt og þétt frá 2014 og árið 2021 engin undantekning þar á. Gildir einu hvort horft er til ráðgjafar og aðkomu starfsfólks að gerð mála lykila og skjalavistunaráttalana eða annarra verkefna sem tengjast undirbúningi og stöðumati vegna skjalhalds og skráninga á skjölum í rafrænum gagnakerfum. Sú sérfræðipækning sem er til staðar meðal starfsfólks nýttist vel við þessa vinnu.

Fyrirspurnir og erindi frá sveitarfélögum og stofnunum þeirra voru 337, 177 þessara fyrirspurna vorðuðu ráðgjöf og eftirlit. Ljóst er að þessi tegund þjónustu á aðeins eftir að aukast samhlíða aukinni stafrænni þjónustu við íbúa í sýslunni og undirstríkar það mikilvægi þess að vel sé búið að héraðsskjalasafninu. Mannaúður og þekking starfsfólks safnsins stýður þannig við innviðaupbyggingu og bætt þjónustustigi sveitarfélaga við íbúa. Þekkingin, reynsla og yfirsýn yfir málaflökkinn eru til staðar í héraði í samalli milli starfsfólks héraðsskjalasafnsins og sveitarfélaganna og skapar á sama tíma ákveðna samfellu í þeirri góðu þjónustu sem sveitarfélagin veita íbúum.

337 erindi og fyrirspurnir frá sveitarfélögum

Skjöl Vallaaköla á Selfossi. Stór afhending þar sem skjalamyndari skræði og grakk frá skjölum samkvæmt skjalavistunaráttalun.

Virfittiseðing yfir vaxslunna. Efnisskipti milli J.R.B. og J.R.B. 7. júlí 1915. Efnisskipti milli J.R.B. og Eirnaráttarinnar 2010/9. J.R.B. Leifur og Eirnaráttarinnar 1/4, A1-1.

Rafrænar eftirlitsskannanir

Í upphafi árs var unnið úr rafrænni eftirlitsskannunum sem send var á 72 afhendingarskylda aðila í árslok 2020, en 44 svöndu könnuninni sem er 61% svarhlutféll. Áttunin er að afhendingarskyldir aðilar fái sendar slíkar kannanir á fjögurra ára fresti, en áður hatði safnið sent út rafrænar eftirlitsskannanir árið 2016 og 2017. Akveðið var að vinna sérstaklega skýrslur og senda til forstöðumanna allra afhendingarskyldra aðila og þá voru teknar saman niðurstöður um stöðu skjalahalids og skjalavörslu hjá hverju sveitarfélagi fyrir sig í stað þess að vinna eina heildarskýrslu. Mikilvægt er að forstöðumenn geti nýtt sér niðurstöður þessarar vinnu og að þeir hafi í höndunum upplýsingar sem sýna með skýrum hætti hver staða skjalavörslu og skjalahalids er hjá þeim stofnunum sem þeir eru í forsvan fyrir. Við gerð eftirlitsskannunnar var sérstaklega horft til þess að allar spurningar ættu sér stöð í lögum eða regluverki um skjalavörslu opinberra aðila og þá var horft sérstaklega til þessara þátta við gerð skýrslanna. Það barf að hafa til þess að eftirlitsskannanir sem þessar nýttist stofnunum, að þær séu hvatt til þess að forstöðumenn geti enn betur þegar kemur að skjalavörslu sinna stofnana. Einn af stóru veikleikumum sem komu fram eru óvar mannabreytingar og tap á þekkingu vegna þeirra. Reglulegt eftirlit og notkun skilgreindra vegna skjala og aðgengis að upplýsingum gætu nýst í þessu sambandi.

Á haustfundum Héraðsnefndar 2021 var nokkuð rætt um rafræn skil á skjölum sveitarfélaga á héraðs-skjalasafnið og vilji kjóinna fulltrúa var skýr. Í ljósi þessa áhuga var 63 aðilum send eftirlitsskannun sem tók til rafræna gagnakerfa, aðeins 19 svör bárust sem er rúmlega 31% svarhlutféll. Unnið verður úr niðurstöðunum á næsta ári en mikil vinna er framundan hjá þeim aðilum sem byggja á rafræn skil. Enginn aðili hefur enn tilkynnt rafrænt gagnakerfi sem er ein af grunnforsendum þess að geta farið í rafræn skil.

Komin er nokkur reynsla á framkvæmd og útfærslu eftirlits, sérstaklega rafræna eftirlitsskannanna en almennt eftirlit þarf að bæta og til þess þarf fjármagn. Tryggja þarf að eftirlit eigi sér lagastöð, ekki er hægt að gera afhendingarskyldum aðilum upp skyldur en mikilvægt að þeir uppfylli þær kröfur sem settar eru fram í lögum og regluverki. Afhendingarskyldir aðilar eiga og verða að svara könnunum opinberra skjalasafna. Horfa þarf til þess að eftirlit gagnist og að niðurstöður eftirlitsskannanna séu hvatti til þess að bæta skjalavörslu og skjalahalid enn frekar en þetta eru mikilsverðir þættir og þaðskiljanlegur hluti af stjórnsýslu og þjónustu sveitarfélaga.

Málalyklar og skjalavistunaráætlanir

Mikil áhersla hefur á undanföllum árum verið lögð á gerð og endurnýjun málaýkja og skjalavistunaráætla og óhætt að fullyrða að vel hafi tekið til. 18 málaýklar og 22 skjalavistunaráætlanir voru í gildi og unnið var að endurnýjun og samþykkt nýrri lykja og áætla.

Minnst 48 aðilar eiga að verka með skjalavistunaráætlanir og málaýkja en þar ráða stjórnkipulag, valdmörk, skýpurt og verklað miklu. Alls eru 23 afhendingarskyldir aðilar með samþykkt skjalavistunaráætlanir, eða 48%, en 17 aðilar með samþykkt málaýkja, eða 35%. Þá vann starfsfólk sefnisins að gerð málaýkja og skjalavistunaráætla með nokkrum skjalamyndunum. Sé tekið mið af tímasettri

verkætlan frá árinu 2019 miðar vel áfram. Hér er gengið út frá þeim forsendum að svið og deildir stóru sveitarfélaganna noti akveðin efnissvið sem eru skýrt afmörkuð í sameiginlegum áætlunum og málaýklum. Tryggja verður valdmörk og aðgengi að skjölum milli svíða og ætlanin að sviðsforvar undirliti sameiginlega skjalavistunaráætlanir og málaýkja. Framgangur þessa verkefnis er um fjórum árum á undan tímasettri ætlan. Þessari vinnu er stýrt af starfsfólki héraðsskjalasafnsins.

Fjólmargar aðrar reglur gilda um skjalahalid og skjalavörslu afhendingarskyldra aðila og hefur á undanföllum árum verið unnið að því að skoða hvort og þá með hvaða hætti sveitarfélögin uppfylla þessar reglur. Samvinna starfsfólks, fjármagn, tími og flutningar héraðsskjalasafnsins ráða miklu um framhaldið. Skýpuleg skráning, utannhald og undirbúningur vegna móttöku tilkynninga á rafrænum gagnakerfum eru stóru verkefni sem eru framundan og mikilvægt að vanda til verka. Mikilvægt er að þetta verkefni verði áfram í umsjá héraðsskjalasafnsins í samvinnu við önnur héraðsskjalasafn til að tryggja samtíli í allri þjónustu sem sveitarfélögin veita íbúum sínum.

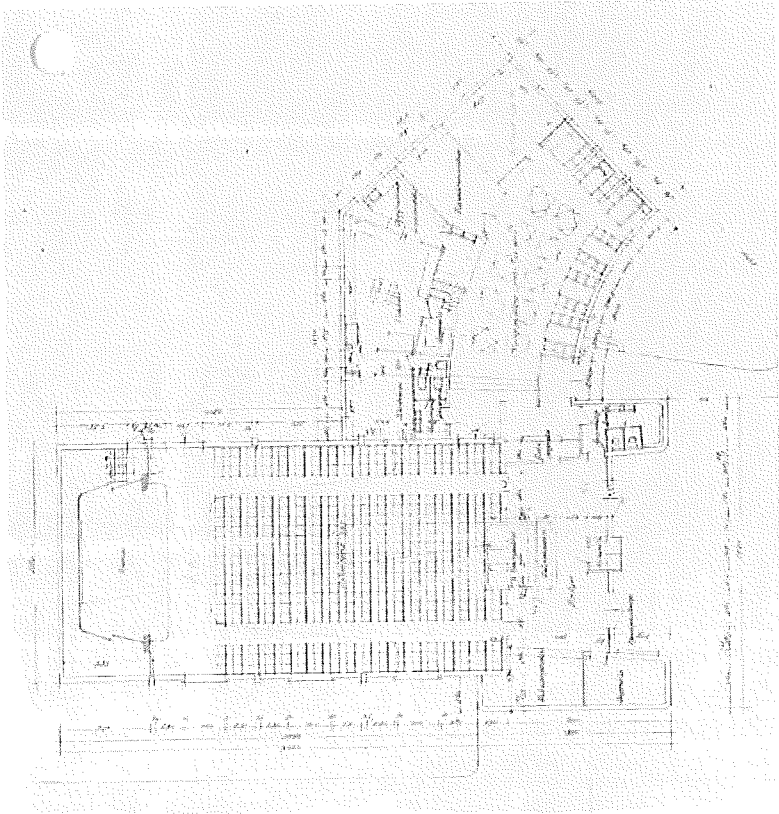
Húsnæðismál

Húsnæðismál voru mikið til umræðu hjá stjórn sefnisins, á fundum Héraðsnefndar Árningsa bs. og starfsfólki. Verkfæðistofan Efla var tengin til þess að fara yfir rýmisætlun sem unnin var árið 2020, en hún byggði í grunninn á áætlun frá árinu 2017 sem endurskoðuð var 2019. Rýmisætlun Eflu var í samræmi við rýmisætlunir héraðsskjalavörðar og gerði ráð fyrir um 700 – 750m² húsnæði. Móttaka, vinnunými, lestrarsalur fyrir gesti, skrifstofur og önnur rými væru um 400m², en skjalageymslur milli 300 – 350m². Stærð skjalageymsla ræðat m.a. af lofthæð í geymslum og þá gert ráð fyrir á bilinu 2500 – 3800 hillumetrum af pappírsskjölum. Þessar tölur taka mið af þeim svíðsmýndum sem settar voru upp og taka til skjala sem þegar hafa verið mynduð og skjala sem munu verða til næstu 30 árin eða svo. Því var gert ráð fyrir því að í nýju húsnæði væri hægt að taka á móti skjölum afhendingarskyldra aðila auk skjala einstaklinga, félaga og fyrirtækja allt til ársins 2050. Í þeim svíðsmýndum sem settar voru fram var bæði tekið tillit til aukinnar íbúafjölgunar og rafræna skila á skjölum sveitarfélaga og stofnana þeirra.

Hemilífaklé á Vornabú á Steiðum
fær sér fámispa á réttarvagninum.
Líklega verði að taka þessu til umgenging.
Eft: Hulda Eiríksdóttir (20.04.1926-),
Höfnun Eiríksdóttir (20.04.1932-),
Höfnun Eiríksdóttir (20.10.1921-),
28.05.2016), Eiríksdóttir
(14.04.1902-20.11.1982) vinnuáður
og Eiríksdóttir (13.04.1891-
28.03.1963). Ljósmyndari Óþokkur.
HéAfm. 2021/67 JE 00124.

48% stofnana
eru með skjalavistunaráætlanir
og 35% með málaýkja

Grunnmæling af Seifrabó og veitingaþú Hotel Seifrabó, Árnæs, í Héraðsskjalasafni. Málunir af Eiríku, Þórunni og Guðmúndur Eiríksdóttur. Húsið var í alla staði hlið gíslagættar með sel fyrir 335 gessif og aðrir svíð. Veitingasalur tók 80 manns í sepi, þarna komu Seifryningar saman og ákommu sér, haldúrur voru danslóki, fundir, leiksvíningar og námskeið. Samkeiðlað menningarhúsið. Takkungrin kemur úr sáhi Guðmúndar Helga Eiríksdóttur (1899-1984). Málunir af 2021/106 Guðmúndur Eiríksdóttur, Málunir af A1 - 3.

Miðlun skjala á vef

Héraðsskjalasafnið hefur frá árinu 2016 miðlað sérvöldum hluta af safnkostinum á vef. Nú eru 63.783 ljósmyndir af gjörabókum sveitarfélaga, hreppstjóra, sýslunefndar, skjölum kvendfélaganna, ungmannafélaga og brunavörðingja á vefnum. Veflausnin sem er notuð er hönnuð af Ágústi Inga Kjartanssyni og Þorsteini Tryggva og er hún notuð á fjórðungi allra Héraðsskjalasafna til að miðla skjölum og ljósmyndum. Veflausnin er í stöðugri þróun til að tryggja að framsetning, útlit, leitarbæmi og hraði standist þær kröfur sem gerðar eru til gagnagrunna af þessu tagi. Þá voru ýmsar lausnir varðandi birtingu kvikmyndar og hljóðskrára skóðaðar.

Miðlunarvefur skjalasafnsins er í gildi rafræns lestrarsals og mikilvægt að skóða næstu skref varðandi þróun vefsins í því samhengi, þ.e. mögulega innskráningu notenda á lokuð svæði þar sem þeir hafa aðgang að ákveðnum heimildum. Þá þarf að skóða enn frekar framsetningu og þá stöðugu aukningu á skjölum sem rata út á vefinn m.t.t. þess mikla magns af skjölum sem nú er að finna. Þematengd skipting, landfræðileg skipting eða framsetning eru möguleikar sem þarf að skóða enn frekar.

Hópskráningargæðmóti (e. crowdsourcing) var bætt við miðlunarvefinn árið 2020. Á árinu var viðmótið bætt og einfaldað. Nokkrir einstaklingar hafa lagt safninu líð við skráningu og fyrir bragðið eru nokkrar bækur nú leitarbærar í orðaleit. Þá voru möguleikar á því að nota gervigreind til að greina texta og gera hann leitarbærar skóðaðir. Horfa þarf til raunhætra lausna, þar sem hugbúnaður les íslenskan handskrifaðan texta en unnið er að gerð slíks hugbúnaðar á Miðstöð stafræna hugvísinda og lista. Þetta verkefni var stutt af Uppbyggingarsjóði Suðurlands.

Héraðsskjalasafnið fékk þrjá verkefnaþyrki til miðlunar á safnkosti frá Þjóðskjalasafni Íslands, þ.e. á skjölum Sýslunefndar Árnæsinga, skjölum gömlu hreppanna í Árnessýslu og á skjölum gömlu hreppanna í Rangárvalla- og Vestur-Skaftafellssýslu en síðastnefnda verkefnið er samvinnuverkefni Héraðsskjalasafns Árnæsinga og Héraðsskjalasafns Rangæinga og Vestur-Skaftafellinga.

Á undanföllum árum hefur orðið til mikil þekking og reynsla á stafrænni miðlun skjala og ljósmynda, bæði hvað varðar skráningu, skráningu ljósgagna og framsetningu m.t.t. leitarbærni, myndgæða og rannsóknna. Þegar nýtt er í skjalaskrár er ljóst að miðlið er enn af skjölum sem vert er að miðla um leið og stafræn endurgerð er mikilvægur þáttur í öryggisáætlun safnsins og þá skiptir persónuvernd miklu og setur miðlun á vef ákveðnar skörður.

Skjalaskrár á vef

Skjalaskrár yfir afhendingar frá 2001-2021 auk nokkurs fjölda afhendinga frá árunum 1982-1990 eru nú aðgengilegar á vef skjalasafnsins þar sem þær eru leitarbærar auk þess sem hægt er að prenta skrárnar út eða hláða þeim niður. Skjalaskrár gera notendur meira sjálfbjarga og einfalda þjónustu starfsfólks nokkuð. Leiðbeiningar vegna notkunar voru einnig endurskoðaðar. Þessi vinna er mikilvægur hluti af innviðaupbyggingu safnsins og er gott dæmi um eina af þeim fjölmörgu stafrænu lausnum sem notendur skjalasafnsins og sveitarfélögunum standa til boða. Þekking starfsfólks á safnkostinum og stjórnsýslunni skiptir eftir sem áður miklu máli til að tryggja enn betri þjónustu við almenning.

Skjalaskrár á vef nýtastr um leið vel vegna fyrirsipurna og erinda sem berast þar sem hægt er að vísa beint á skjalaskrár á vef og þannig flýta og einfalda alla afgreiðslu. Unnið var áfram að þróun á pöntunarkerfi og QR kóða merkingum á skjölum.

Rannsóknir

Starfsmenn skulu standa fyrir rannsóknum á safnkostinum eftir því sem fjárheimildir leyfa hverju sinni og hafa skjöl til reiðu vegna rannsókna fræðimanna. Rannsóknarhugtakið er ekki skilgreint frekar í lögum um opinber skjalasöfn. Við skráningu á safnkosti eru gerðar greinargerðir með hverju safni þar sem farið er yfir og lýst stjórnsýslulegu hlutverki stofnanna. Starfsemi félaga og fyrirtækja gegnum tíðina eru gerð skil og æviágríp einstaklinga á unduð auk þess sem skjalaflokkum og ástandi skjala er lýst. Í mörgum tilvikum eru þetta einu upplýsingarnar sem teknar hafa verið saman um viðkomandi félög, fyrirtæki eða einstaklinga. Greinargerðirnar eru mikilvæg fyrstu skref þegar horft er til frekari rannsókna á viðkomandi skjalamyndunum. Miðlun skjala á vef safnsins krefst þekkingar á safnkostinum og nýttist nú vinna einnig við frekari rannsóknir.

Á árinu voru ýmsir möguleikar varðandi birtingu greinargerða í samhengi við birtingu skjalaskrára skóðaðir en ætlunin er að greinargerðir verði aðgengilegar á vef samhliða skjalaskrár og gefi þar með enn fullri mynd af starfsemi stofnanna, fyrirtækja og félaga og lífshlaupi einstaklinga. Þarna er því um rafræna útgáfu á greinargerðum að ræða.

Samstarf, fundir og námskeið

Í mars tók starfsfólk þátt í námskeiði um aðgögn og gögnum á opinberum skjalasöfnum, talmarkanir vegna réttarins um einkalíf, vegna viðskiptahagsmunna og almannahagsmunna auk þess sem fjallað var sérstaklega um pagnarskiðuregluna í þessu sambandi. Námskeiðið var á vegum Stofnunar stjórnsýslufræða og stjórnmála við Háskóla Íslands en ætlað starfsfólki opinberra skjalasafna. Þjóðskjalasafni Íslands stóð fyrir námskeiðinu.

Til stóð að taka þátt í Vest-norrænu skjaladögnum í Færeyjum í lok ágúst en vegna strangra sötta- varmarreglna sem þá voru í gildi í Færeyjum gafst starfsfólki ekki kostur á því að fara. Heimafaraldir hafði vöðslekt áhrif því fundir opinberra skjalasafna var breytt í vörðásteinu Þjóðskjalasafns sem síðan var frestað þar til í nóvember en yfirskriftir hennar var Stafræn umbreyting stjórnsýslunnar, staða og framtíð.

Héraðsskjalasafni Árnæsinga, Héraðsskjalasafni Akraness, Héraðsskjalasafni Kópavogs, Héraðsskjalasafni Mosfellsbæjar og Héraðsskjalasafni Austur-Skaftafellssýslu hafa frá 2019 unnið saman að ýmsum verkefnum sem tengjast kjarnastarfsemi safnanna. Forsöðumenn og starfsfólk safnanna funduðu nær vikulega allt árið gegnum fjárfundi, þar sem rætt var um ýmis mál tengd kjarnastarfsemi safnanna, þ.e.

Rekstraryfirlit Héraðsskjalasafns Árnesinga 2021

Rekstrartekjur	Skjalasafn 2021	Áætlun 2021	Skjalasafn 2020
Héradsefnd Árnesinga bs.	33.830.000	33.830.000	32.320.000
Sv. Árborg styrkur	1.450.000	1.450.000	1.400.000
Aðrar tekjur	17.924.244	7.600.000	18.346.350
Samtals:	53.204.244	42.880.000	52.066.350

Rekstrargjöld

Laun og launatengd gjöld	36.671.581	34.450.000	37.213.204
Aðrar rekstrerkostnaðir	11.991.844	7.880.000	12.848.159
Afskriftir	399.786	550.000	616.968
Samtals	49.063.211	42.880.000	50.678.331

Aftaka fyrir fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Aftaka fyrir fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	4.141.033	0	1.388.019

Fjármunatekjur, (fjármunagjöld)

Vaxatekjur og verðbætur	12.163	0	10.140
Vaxtagjöld	(732.329)	0	(607.122)
Samtals	(720.166)	0	(596.982)

Rekstramiður- staða ársins

Rekstramiður- staða ársins	3.420.867	0	791.037

Úr samþykktum
ársreikningi 2021.

F. Elli Hallgrímsson, Erla Dís Sigur-
jónsdóttir, Ragnar Valgeir-Jónsson,
Hallidóra Jónsdóttir, Guðmunda
Ólafsdóttir, Einar Magnússon,
Guðmundur Þorsteinsson, Hrafn
Sveinbjarnason, Simon Hjalti
Sveinsson, Birna Kjölfrið Sigurðardóttir
og Þorsteinn Tryggvi Madsen á Skóg-
sátni þar sem starfsfélög þeirra
skjalasafna fundaði í október.

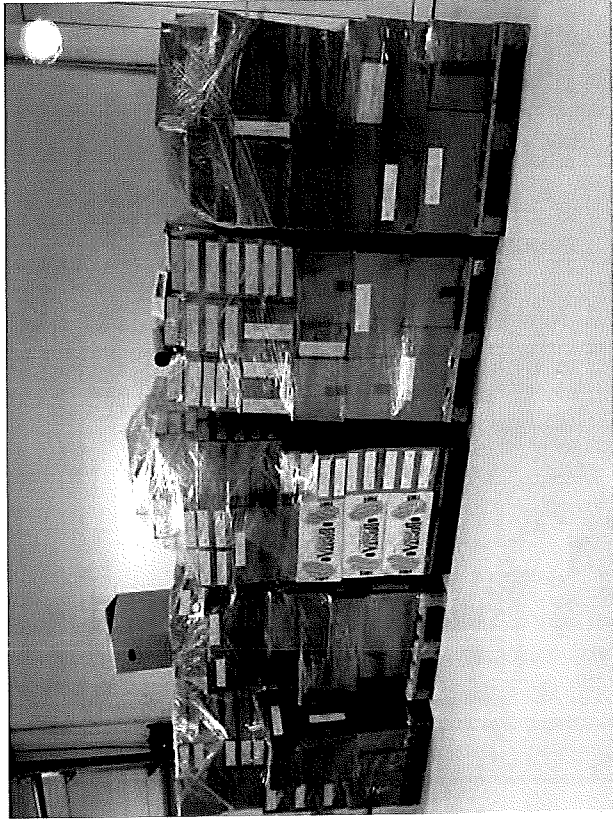
viðtöku, skráningu, aðgengi, ráðgjöf og miðlun. Þá var horft sérstaklega til tilkynninga á rafrænum gagnakerfum og langtímaáætlunum rafræna gagna. Í október kom starfsfólk þessara safna saman á Skógum þar sem Þorsteinn Tryggvi fjallaði um þær kröfur sem settar eru fram í lögum um opinber skjalasöfn, í regluverki Þjóðskjalasafns og stöðu verkætlananna. Guðmunda fjallaði um söfnun töfræðis-
gagna og hvernig töfræði getur nýst söfnunum í daglegum rekstri. Þá var fjallað um rafræna stjórnsýslu og langtímaáætlun rafræna gagna, miðlun á safnkosti, yfirferlu gagna á stafrænt form, varðveislu einkaskjalasafna, kostnað við skráningu afhendinga, sýnileika og sagnartun og áframhaldandi samvinnu safnanna. Í kjölfar fundarins unnu söfnin sameiginlega að gerð eftirlitsskönnunar um rafræn gagnakerfi sveitarfélaga og stofnana þeirra, eftirlitsskönnun sem send var út til sveitarfélaga hér í byrjun desember.

Þorsteinn Tryggvi var kosinn í samráðshóp um varðveislu einkaskjalasafna, en ásamt honum var Hallidóra Jónsdóttir héraðsskjalavörður á Höfn kjörin í hópinn sem er auk tveggja héraðsskjalavörða skipaður tveimur starfsmönnum Þjóðskjalasafns og fulltrúa frá Landbókasafni Íslands – Háskólabókasafni. Skipunarbref barst svo 29. september en starfstími samráðshópsins er til 31. ágúst 2024. Verkefni hópsins eru fjórmörg, s.s. hafa um sjón með og þróa vefinn Einkaskjalasafni.is, halda við og endurnýja leiðbeinandi aðfangastefnur, halda utan um aðfangastefnur, standa fyrir söfnunaráttaki, samstarf og annað sem snýr að söfnun, varðveislu, aðgengi og miðlun einkaskjalasafna. Þá er einnig horft til verklags má geta til að tryggja varðveislu rafræna einkaskjalasafna. Samráðshópurinn fundaði einu sinni. Þess má geta að héraðsskjalasafnið hefur frá 2017 verið með sérstaka aðfangastefnu sem tekur til einka-
skjalasafna. Ný endurskoðuð stefna tók gildi 1. janúar 2022. Virða verður sjálfsákvörðunarrett sveitar-
félaga og faglegt ákvörðunarvald héraðsskjalavardar þegar horft er til varðveislu einkaskjalasafna en þarna ráða tengsi og þekking starfsfólks miklu um hvernig til tekst. Í því ljósi er hellavænlegast að öll sveitarfélög landsins komi að rekstri héraðsskjalasafns.

Skjöl afhent Héraðsskjalasafni Árnésinga árið 2021

- 2021/1 Héraðsskólinn á Laugavatni. 0,06 hillumetrar – Bókasafn Árborgar, Heiðrún D. Eyvindardóttir forstöðumaður afhenti.
- 2021/2 Barnaskóli Selfoss. 0,03 hillumetrar – Linda Dögg Sveinsdóttir afhenti.
- 2021/3 Feðrafélag Árnésinga. 0,03 hillumetrar – Björg Halldórsdóttir, stjórnmformaður Feðrafélags Árnésinga afhenti.
- 2021/4 Starfsmannafélagið Eftur. 0,06 hillumetrar – Ragnhildur Jónsdóttir afhenti.
- 2021/5 Gréta Halldórsdóttir (19.12.1937–10.05.2020). 0,03 hillumetrar – Björn Halldósson afhenti.
- 2021/6 Hilmarestin AR 150. 0,85 hillumetrar – Eðvarð Jóhannesson afhenti.
- 2021/7 Söknarnefnd Stóra-Núpskirkju. 0,46 hillumetrar – Kristjana Heyden Geissdóttir, formaður söknarnefndar Stóra-Núpskirkju afhenti.
- 2021/8 Ári Guðmundsson (13.03.1926–10.02.2012) og Guðrún Bárbaradóttir (08.01.1927–19.02.2010). 0,03 hillumetrar – Guðmundur Árnason afhenti.
- 2021/9 Jón Eiríksson (20.10.1921–28.05.2010) í Vorsaða. 0,8 hillumetrar – Ingveldur Jónsdóttir afhenti.
- 2021/10 Héraðsskólinn á Laugavatni. 0,03 hillumetrar – Flensborgarskólinn í Hafnarfirði afhenti.
- 2021/11 Leikskólinn Krakkaborg. 1,59 hillumetrar – Sara Guðjónsdóttir leikskólustjóri afhenti.
- 2021/12 Sparisjóður Skeiðahrepps. 0,4 hillumetrar – Ingveldur Jónsdóttir afhenti.
- 2021/13 Leikfélag Hvergerðis. 0,03 hillumetrar – Sigurður Guðjónsson afhenti.
- 2021/14 Skráfélag Hvergerðis. 0,06 hillumetrar – Sigurður Guðjónsson afhenti.
- 2021/15 Umhverfis- og tæknisvið Uppsveita. 10,3 hillumetrar – Davíð Sigurðsson byggingafráttari afhenti.
- 2021/16 Sigurður Jónsson (6.6.1896–15.1.1981), Holti. 3,2 hillumetrar – Einar Sveinbjörnsson afhenti.
- 2021/17 Bláskógakvíli. 2,51 hillumetrar – Lára Bergjót Jónsdóttir skólastjóri afhenti.
- 2021/18 Biskupstungnahreppur. 0,06 hillumetrar – Lára Bergjót Jónsdóttir, skólastjóri Bláskógaskóla Reykholti, afhenti.
- 2021/19 Ingibjörg Eyfells (04.12.1895–24.02.1977). Jónsmyndir. 0,03 hillumetrar – Dóra Hjalmsdóttir afhenti.
- 2021/20 Listasafn Árnésinga. 0,38 hillumetrar – Kristín Scheiving safnstjóri afhenti.
- 2021/21 Skeiðahreppur. 0,06 hillumetrar – Ingveldur Jónsdóttir afhenti.
- 2021/22 Hjalte Jakobsen (15.03.1929–18.06.1992) og Friður Pétursdóttir (21.03.1935–17.10.2020). Jónsmyndir. 0,03 hillumetrar – Guðbjörg Elín Hjaltaadóttir afhenti.
- 2021/23 Varná í Hvergerði. 0,03 hillumetrar – Driða Þrastardóttir afhenti.
- 2021/24 Sigmundur Stefánsson (02.02.1953–), 0,03 hillumetrar – Sigmundur Stefánsson afhenti.
- 2021/25 Anna Tómasdóttir (02.11.1894–10.06.1949) og Sigríður Árnason (20.04.1892–01.10.1975). 0,22 hillumetrar – Lýður Pálsson, safnstjóri Byggðasafns Árnésinga, afhenti.
- 2021/26 Hálfamefnd Eyraþakka. 0,03 hillumetrar – Magnús Karel Hannesson afhenti.
- 2021/27 Félag elðri borgara á Selfossi, Styrtarfélag aldraðra. 0,08 hillumetrar – Sigríður Guðmundsdóttir afhenti.
- 2021/28 Kárazaðir í Þingvallahreppi. 0,03 hillumetrar – Gunnlaugur Geir Guðbjörnsson afhenti.
- 2021/29 Fossheiði 3. Selfossi. 0,08 hillumetrar – Guðmundur Gunnarsdóttir afhenti.
- 2021/30 Félagshjónusta Árborgar. 5,3 hillumetrar – Sigríður Harpa Hjarardóttir, skólastjóri Sv. Árborgar, afhenti.
- 2021/31 Brunavarnir Árnésíslu. 0,11 hillumetrar – Sigríður Harpa Hjarardóttir, skólastjóri Sv. Árborgar, afhenti.
- 2021/32 Dvalarheimilið Sólveitur, Eyraþakka. 0,22 hillumetrar – Sigríður Harpa Hjarardóttir, skólastjóri Sv. Árborgar, afhenti.
- 2021/33 Skóla- og velferðarþjónusta Árnésinga. 0,16 hillumetrar – Sigríður Erlendsdóttir, ritari Skóla- og velferðarþjónustu Árnésinga, afhenti.

- 2021/34 Steinþór Kristjánsson (18.01.1931–13.04.2021), Jónsmyndir. 0,08 hillumetrar – Guðmundur Gunnarsdóttir afhenti.
- 2021/35 Leikfélag Selfoss. 0,03 hillumetrar – Leikfélag Selfoss, F. Elli Hafliðason afhenti.
- 2021/36 Skeiða- og Gnúpsverjahreppur. 9,2 hillumetrar – Hönn Jónsdóttir, þjónustufulltrúi Skeiða- og Gnúpsverjahrepps, afhenti.
- 2021/37 Rjómabjór Baugstöðum. 0,03 hillumetrar – Einar Sveinbjörnsson afhenti.
- 2021/38 Hraðfrystihús Stokkseyrar. 0,06 hillumetrar – Einar Sveinbjörnsson afhenti.
- 2021/39 Ræktunarsamband Eybyggja. 0,11 hillumetrar – Einar Sveinbjörnsson afhenti.
- 2021/40 Búnaðarfélag Stokkseyrarhrepps. 0,06 hillumetrar – Einar Sveinbjörnsson afhenti.
- 2021/41 Kirkjukór Stokkseyrar Kirkju. 0,03 hillumetrar – Einar Sveinbjörnsson afhenti.
- 2021/42 Físaáveitan. 0,03 hillumetrar – Einar Sveinbjörnsson afhenti.
- 2021/43 Tómas Guðbrásson (08.05.1897–27.06.1984), Skálmholti. 0,08 hillumetrar – Brynhildur Tómasdóttir afhenti.
- 2021/44 Margrét Guðbránsdóttir (14.08.1917–09.07.2009). 0,03 hillumetrar – Jón Ólafsson afhenti.
- 2021/45 Ragnhildur Einarsdóttir (07.11.1922–22.03.2021). 0,22 hillumetrar – Elfa Bryndís Þorleifsdóttir afhenti.
- 2021/46 Búnaðarfélag Biskupstungna. 0,06 hillumetrar – Kristófer A. Tómasson afhenti.
- 2021/47 Veidifélag Árnésíslu. Stóra-Lavárdæld. 0,06 hillumetrar – Sigurður Björgvinsson í Skarði afhenti.
- 2021/48 Framsóknarfélag Stokkseyrarhrepps. 0,03 hillumetrar – Einar Sveinbjörnsson afhenti.
- 2021/49 Syggjinnir s/f. Dagskrá. 0,06 hillumetrar – Gísli Sigurðsson afhenti.
- 2021/50 Héraðsskólinn á Laugavatni. 6,0 hillumetrar – Pálmi Hilmarsson afhenti.
- 2021/51 Povertaik Jóna. 0,14 hillumetrar – Hugrún Ósk Guðmundsdóttir, fyrverandi ritari, afhenti.
- 2021/52 Gunnar Karl Gränz (30.11.1932–17.10.2022). 0,07 hillumetrar – Gunnar Karl Gränz afhenti.
- 2021/53 Valhölt 12-14, Þjónustubúðir. 0,18 hillumetrar – Guðrún Linda Björgvinsdóttir forstöðukona afhenti.
- 2021/54 Geir Þórðarson (30.08.1922–28.10.2018). 0,03 hillumetrar – Ketrín Rut Sigurgeirsdóttir afhenti.
- 2021/55 Pétur Brannsson (29.03.1903–10.05.1986). 0,03 hillumetrar – Sigríður Guðmundsdóttir afhenti.
- 2021/56 Kvendfélag Þingvallahrepps. 0,14 hillumetrar – Margrét Sveinbjörnsdóttir og Steinunn Guðmundsdóttir í Heiðarþæ afhentu.
- 2021/57 Kaupfélag Árnésinga á Stokkseyri. 0,03 hillumetrar – Óbeektur afhendingaráðili.
- 2021/58 Reykjadalur í Hunnamannahreppi. 0,03 hillumetrar – Guðrún S. Þórnisdóttir afhenti.
- 2021/59 Söknarnefnd Tungufellskirkju. 0,06 hillumetrar – Einar Jónsson afhenti.
- 2021/60 Tunguvæli, Jónsmynd. 0,03 hillumetrar – Einar Jónsson afhenti.
- 2021/61 Sofía Túbalsdóttir (22.01.1902–20.06.1997). Jónsmyndir. 0,28 hillumetrar – Hörður Björgvinsson afhenti.
- 2021/62 Hörður Björgvinsson (25.06.1940–). Jónsmyndir. 0,03 hillumetrar – Hörður Björgvinsson afhenti.
- 2021/63 Grimur Guðmundsson (1837–1921). Snúsi í Hunnamannahreppi. 0,03 hillumetrar – Steingrímur Þórðarson afhenti.
- 2021/64 Kaupfélag Árnésinga. Ódúur Sigurbergsson kaupfélagstjóri. 0,11 hillumetrar – Hörður Filippsson afhenti.
- 2021/65 Hreppstjórnin í Stokkseyrarhreppi. Ári Tómasson. 0,08 hillumetrar – Ísleifur Ári Jakobsen afhenti.
- 2021/66 Birnusaðir, Skeiðum. 0,20 hillumetrar – Valgerður Guðmundsdóttir afhenti.
- 2021/67 Jón Eiríksson í Vorsaða. 0,24 hillumetrar – Eiríkur Jónsson afhenti.
- 2021/68 Lionsklúbbur Þorlákshámar. 0,16 hillumetrar – Tómas Jónsson afhenti.
- 2021/69 Sjúgion Erlingson (12.10.1933–). 0,03 hillumetrar – Sjúgion Erlingson afhenti.
- 2021/70 Koisvolsheilir. 0,03 hillumetrar – Marta Kristín Sigmarsdóttir afhenti.
- 2021/71 Kristján Samuelsen (17.9.1911–16.7.1986). 0,03 hillumetrar – Kristín Daniélsdóttir afhenti.

- 2021/72 Bððvar Stefánsson (2.1.1924-27.4.2015), 0.52 hiliimetrar – Anna Björg Þoráksdóttir afhenti.
- 2021/73 Samband garðyrkjuáænda, 0.46 hiliimetrar – Axel Sæland, formaður Sambands garðyrkjuáænda, afhenti.
- 2021/74 Ární Eyrþór Eiríksson (29.03.1901-21.12.1965), Þjarnaborg, 0.06 hiliimetrar – Ární Eiríksson á Ljónstöðum afhenti.
- 2021/75 Guðfríma Sigurðardóttir (13.11.1885-22.07.1963), 0.03 hiliimetrar – Ární Eiríksson á Ljónstöðum afhenti.
- 2021/76 Guðfríma Anton Sigurðsson (12.9.1899-11.7.1976) Gufrídal, 0.06 hiliimetrar – Haraldur Arngrímsson afhenti.
- 2021/77 Garðyrkjuáændafélag Árnæssýslu, 0.06 hiliimetrar – Haraldur Arngrímsson afhenti.
- 2021/78 Ásta Þóra Jónsdóttir (29.04.1916-15.04.2000), 0.03 hiliimetrar – Logi Jónsson afhenti.
- 2021/79 Valiaeskóli, 14,48 hiliimetrar, Guðbjartur Ólason skólastjóri afhenti.
- 2021/80 Leikskólinn Huldubæjar, 1,14 hiliimetrar, Kristín Hafliðsdóttir leikskólastjóri afhenti.
- 2021/81 Skeiðahreppur, 0.86 hiliimetrar – Hrönn Jónsdóttir, þjónustufulltrúi Skeiða- og Gnúpverjahrepps, afhenti.
- 2021/82 Gnúpverjahreppur, 3,75 hiliimetrar – Hrönn Jónsdóttir, þjónustufulltrúi Skeiða- og Gnúpverjahrepps, afhenti.
- 2021/83 Husi ehf, 0.03 hiliimetrar – Söley Hólmarsdóttir starfsmaður VÍSS afhenti.
- 2021/84 VÍSS Vinnu- og hæfingarskóli Selfossi, 0.06 hiliimetrar – Söley Hólmarsdóttir starfsmaður VÍSS afhenti.
- 2021/85 Ární Sverri Erlingsson (3.7.1935-2.7.2019) - Tryggevaskóli, 0.27 hiliimetrar – Sigríður Sæland afhenti.
- 2021/86 Hitaveita Brautarhóls, 0.46 hiliimetrar – Hrönn Jónsdóttir, þjónustufulltrúi Skeiða- og Gnúpverjahrepps, afhenti.
- 2021/87 Sveinn Einarsson (5.11.1922-28.2.2007) og Sigríður Einarisdóttir (10.4.1920-7.6.2020), Laekjarbrekku, 0.03 hiliimetrar – Þorsteinn Ólafsson afhenti.
- 2021/88 Bjarni Eggertsson (4.5.1877-2.12.1951) Tjörn, Eyrarbakka, 0.46 hiliimetrar – Lýður Pálsson, safnstjóri Byggðasafns Árnæssga, afhenti.
- 2021/89 Örtar Indriðason (21.4.1920-25.6.1994), veiðivörður, 0.03 hiliimetrar – Björn Sverrisson afhenti.
- 2021/90 Ární Sverri Erlingsson (3.7.1935-2.7.2019), ljósmeynir, 0.06 hiliimetrar – Sigríður Sæland afhenti.
- 2021/91 Stangveiðifélag Selfossi, 0.03 hiliimetrar – Sigríður Sæland afhenti.
- 2021/92 Söknaeign Vestfellsisóknar, 0.98 hiliimetrar – Hörður Óli Guðmundsson afhenti.

Hluti stjála Kaupfélags Árnæssga sem nú eru í talmáttunni geymslu í nýju húsnæði Byggðasafns Árnæssga að Búðareitig á Eyrarbakka.

- 2021/93 Þjórsáskóli, 2,27 hiliimetrar – Bolette Hóeg Koch skólastjóri afhenti.
- 2021/94 Félagsmálanefnd Uppsavta Árnæssýslu og Fíga, 0.8 hiliimetrar – Velferðarþjónusta Árnæssþings Laugarási, Edda Sigurðsdóttir félagstjórnari afhenti.
- 2021/95 Söknaeign Hveragerðisóknar, 0.82 hiliimetrar – Egill Guðafsson afhenti.
- 2021/96 Söknaeign Kotstrandaróknar, 0.24 hiliimetrar – Egill Guðafsson afhenti.
- 2021/97 Félag eldri borgara í Hveragerði, 0.06 hiliimetrar – Egill Guðafsson afhenti.
- 2021/98 Ungmennafélagið Hvít, 0.06 hiliimetrar – Hörður Óli Guðmundsson afhenti.
- 2021/99 Leikskólinn Grimsnes- og Græfningshrepps, 0.03 hiliimetrar – Hörður Óli Guðmundsson afhenti.
- 2021/100 Leikskólinn, Jónunheimar, 2,02 hiliimetrar – Júlíana Tyrifngsdóttir leikskólastjóri afhenti.
- 2021/102 Leikskólinn Ásheimar, 0,06 hiliimetrar – Júlíana Tyrifngsdóttir leikskólastjóri Jónunheima, afhenti.
- 2021/101 Guðmundur Bergsson (2.6.1915-26.6.2000) og Þrúður Sigurðardóttir (15.7.1924-28.9.2000), Hvammí, 0,32 hiliimetrar – Svanfríður Guðmundsdóttir afhenti.
- 2021/103 Listvinnafélag Hveragerðis, 0.03 hiliimetrar – Egill Guðafsson afhenti.
- 2021/104 Söngaveit Hveragerðis, 0.03 hiliimetrar – Egill Guðafsson afhenti.
- 2021/105 Jarðeign Árnæssýslu, 0,24 hiliimetrar – Búnaðarsamband Suðurlands, Sveinn Sigurmundsson framkvæmdastjóri afhenti.
- 2021/106 Guðmundur Heigi Eiríksson (13.02.1899-06.11.1984), Merkiágerði, 0,06 hiliimetrar – Ární Eiríksson á Ljónstöðum afhenti.
- 2021/107 Söknaeign Stokkseyrarsóknar, 0,03 hiliimetrar – Ární Eiríksson á Ljónstöðum afhenti.
- 2021/108 Þingborgarskóli, 0,03 hiliimetrar – Jón M. Ivarsson afhenti.
- 2021/109 Sveinn Jónsson (21.6.1906-30.9.1989) og Eyvún Guðjónsdóttir (25.2.1905-6.11.1970), Langholtspari, 0,03 hiliimetrar – Jón M. Ivarsson afhenti.
- 2021/110 Sigríun Erlingsson (12.10.1933-), 0,03 hiliimetrar – Sigríun Erlingsson afhenti.
- 2021/111 Áveitan, 0,03 hiliimetrar – Ungmennafélagið Þjóttandi afhenti.
- 2021/112 Hvarblaði, 0,03 hiliimetrar – Ungmennafélagið Hvít, afhenti.
- 2021/113 Gaukurinn Fréttabréf Skeiða- og Gnúpverjahrepps, 0,03 hiliimetrar – Skeiða- og Gnúpverjahreppur afhenti.
- 2021/114 Pési - Fréttabréf Hrunamannahrepps, 0,03 hiliimetrar – Hrunamannahreppur afhenti.
- 2021/115 Eiríkur Kristinn Eyvínsson, 1 hiliimetrar – Pálmi Hilmarsson afhenti.

Héraðsskjalasafn Árnesinga

myndasetur.is • heradsskjalasafn@heradsskjalasafn.is
Austurvegi 2 • 800 Selfoss • Sími 482 1259 • Kennitala 630189–2849

Afgreiðslutími: Mánudaga til föstudaga kl. 09:00 – 16:00
Miðvikudaga lokað

Stjórn safnsins:
Kjartan Björnsson stjórnarformaður

Gestur Þór Kristjánsson

Valgerður Sævarsdóttir

Fastráðnir starfsmenn safnsins:
Þorsteinn Tryggvi Másson héraðsskjalavörður
thorsteinn@heradsskjalasafn.is

Guðmunda Ólafsdóttir skjalavörður
gudmunda@heradsskjalasafn.is

E. Elli Hafliðason skjalavörður
elli@heradsskjalasafn.is

Samstarfsyfirlýsing

um viðtöku og meðhöndlun opinberra skjala á rafrænu formi, frá því að ná yfirliti um þau á myndunarstigi allt til þess að veita aðgengi að þeim þegar þau hafa verið tekin til varðveislu.

Undirritaðir héraðsskjalaverðir fyrir hönd þeirra héraðsskjalasafna er þeir veita forstöðu lýsa yfir vilja til samstarfs við að framfylgja lögum og reglum er varða varðveislu opinberra skjala á rafrænu formi, með áherslu á að þau skjöl verði varðveitt og gerð aðgengileg á viðeigandi héraðsskjalasafni í samræmi við gildandi lög um opinber skjalasöfn.

Þeir sem standa að þessari yfirlýsingu munu fylgja þessu eftir með því að viðhafa sameiginlega verkferla og verklag við viðtöku og meðhöndlun opinberra skjala á rafrænu formi og stofnsetja miðlægt móttökuver í umboði héraðsskjalasafnanna til viðtöku og prófunar á vörsluútgáfum þeim sem teknar verða til varðveislu. Einnig verði viðhaft samræmt verklag við að veita aðgengi að vörsluútgáfunum. Ráðgjafar og samstarfs verður leitað við NEA (Netværk for Elektronisk Arkivering) sem er stofnun danskra sveitarfélaga á þessu sviði.

Um framkvæmd og framgang samstarfsins fer samkvæmt nánara samkomulagi aðila.

Akranesi, 14. nóvember 2022.

Birna Mjöll Sigurðardóttir, Héraðsskjalasafni Mosfellsbæjar.
Björk Hólm Þorsteinsdóttir, Héraðsskjalasafni Svarfdæla, Dalvík.
Erla Dís Sigurjónsdóttir, Héraðsskjalasafni Akraness.
Eyrún Helga Ævarsdóttir, Héraðsskjalasafni Austur-Skaftfellinga, Höfn í Hornafirði.
Guðfinna M. Hreiðarsdóttir, Héraðsskjalasafninu Ísafirði.
Hrafn Sveinbjarnarson, Héraðsskjalasafni Kópavogs.
Heiðbrá Ólafsdóttir, Héraðsskjalasafni Rangæinga og Austur-Skaftfellinga, Skógum.
Hrefna Valdís Guðmundsdóttir, Héraðsskjalasafni Vestmannaeyja.
Hrönn Hafþórsdóttir, Héraðsskjalasafni Fjallabyggðar, Siglufirði.
Jóhanna Skúladóttir, Héraðsskjalasafni Borgfirðinga, Borgarnesi.
Snorri G. Sigurðsson, Héraðsskjalasafni Þingeyinga, Húsavík.
Sólveig H. Benjamínsdóttir, Héraðsskjalasafni Vestur-Húnavatnssýslu, Hvammstanga.
Lára Ágústa Ólafsdóttir, Héraðsskjalasafnið á Akureyri.
Sólborg Una Pálsdóttir, Héraðsskjalasafni Skagfirðinga, Sauðárkróki.
Stefán Bogi Sveinsson, Héraðsskjalasafni Austfirðinga, Egilsstöðum.
Svanhildur Bogadóttir, Borgarskjalasafni Reykjavíkur.
Svala Runólfsdóttir, Héraðsskjalasafni Austur-Húnavatnssýslu, Blönduósi.
Valdís Einarsdóttir, Héraðsskjalasafni Dalasýslu, Búðardal.
Þorsteinn Tryggvi Músson, Héraðsskjalasafni Árnessýslu, Selfossi.

Minnisblað - rafræn langtímavarsla skjala á héraðsskjalasöfnum

Á haustráðstefnu héraðsskjalavarða á Íslandi í byrjun október, var haldin málstofa um rafræn skil á opinberum skjölum, stöðu þeirra mála hér á landi og hlutverk og stöðu héraðsskjalasafna gagnvart verkefninu. Í kjölfar málstofunnar var mótuð sameiginleg viljayfirlýsing um samstarf héraðsskjalasafnanna um móttöku rafræna gagna og að til verði eitt móttökuver sem skjalasöfnin nýti sér í sameiningu, undir forræði og í umboði héraðsskjalasafnanna.

Vert er að hafa í huga þróun mála í Danmörku í þessum efnum, en þar var horfið frá því að halda úti einu móttökuværi fyrir ríki og sveitarfélög. Þar er nú talið þjóna betur hagsmunum ríkis og sveitarfélaga, með tilliti til aðgengis íbúa að skjölum og kostnaði, að hafa fleiri en eitt móttökuver.

Stafræn vegferð héraðsskjalasafna hófst fyrir meira en áratug með öflugri stafrænni miðlun safnkosts, þannig að stafrænar endurgerðir á vegum héraðsskjalasafnanna sem aðgengilegar eru almenningi hlaupa á milljónum. Í ljósi þessa er þetta skref bæði eðlilegt og tímabært.

Með tilliti til stafrænnar umbreytingar sveitarfélaga, mikilvægs þáttar fjórðu iðnbyltingarinnar, er aðkallandi að framfylgja þessu af fagmennsku og festu. Um leið er mikilsvert að tryggja að kostnaði sé haldið innan eðlilegra marka og leitað verði hagkvæmustu lausna. Starfsmenn héraðsskjalasafna á Íslandi hafa á undanförunum árum fylgst með þróun þessara mála af athygli og búa yfir þekkingu til þess að takast á við þær áskoranir sem um ræðir, auk þess að hafa yfirgripsmikla þekkingu á innviðum skjalavörslu sveitarfélaganna. Af því leiðir að héraðsskjalasöfnin eru betur í stakk búin en aðrir til þess að meta framkvæmd og kostnað við rafræna skjalavörslu á sveitarstjórnarstigi.

Með öflugu samstarfi héraðsskjalasafnanna nýtast kraftar starfsmanna þeirra vel, afköstin hámarkast, eins og vera ber.

Kostnaðargreining héraðsskjalasafnanna frá 2020 leiðir í ljós að um 40% ódýrara er fyrir héraðsskjalasöfnin að vinna þetta verkefni sameiginlega í samstarfi við NEA (Netværk for Elektronisk Arkivering) sem er stofnun danskra sveitarfélaga um rafræn skjalaskil en þegar horft er til þeirra talna sem fram hafa komið t.d. í skýrslu um skrifstofuhugbúnaðarumhverfi sveitarfélaga.

Leitað hefur verið eftir samstarfi við NEA og haldnir hafa verið nokkrir fundir með forsvarsmönnum NEA. Í samræmi við hlutverk héraðsskjalasafna að lögum og yfirgripsmikla þekkingu meðal starfsmanna þeirra eru forsendur þeirra til framkvæmdarinnar óumdeilanlegar. Verkferlar liggja fyrir hjá héraðsskjalasöfnum jafnt hvað varðar yfirlit yfir kerfi, tilkynningu þeirra, yfirferð og móttöku gagna úr kerfum.

Frumherjaverkefni (pilot projekt) hefur þegar tekist með ágætum hjá Borgarskjalasafni og fjöldi tilkynninga um rafræn kerfi til héraðsskjalasafnanna er væntanlegur er líða tekur á veturinn og öll héraðsskjalasöfnin hafa nú aðgengi að sérstökum aðgerðapakka til þess að framfylgja því. Stafræn þróun héraðsskjalasafna verður hraðari með samnýtingu krafta,

kostnaður sveitarfélaga lægri, miðlæg þekking, betri þjónusta við íbúa. Forstöðumenn margra héraðsskjalasafna hafa á undanförnum misserum átt í viðræðum við hugbúnaðarframleiðendur og forstöðumenn hjá sveitarfélögum vegna fyrirhugaðra rafræna skila.

Út frá byggðasjónarmiði, lagaákvæðum og samfellu í þjónustu er mikilvægt að tryggja að varðveisla og aðgengi sé tryggt í héraði. Óráðlegt er talið að framkvæmd þessara mála verði falin Þjóðskjalasafni Íslands og þar sem héraðsskjalasöfn eru starfrækt er óheimilt að fela Þjóðskjalasafninu þessa framkvæmd. Þar sem ekki eru starfrækt héraðsskjalasöfn er í raun hagkvæmt að stofnað verði héraðsskjalasafn.

Akranesi, 14. nóvember 2022.

Birna Mjöll Sigurðardóttir, Héraðsskjalasafni Mosfellsbæjar.
Björk Hólm Þorsteinsdóttir, Héraðsskjalasafni Svarfdæla, Dalvík.
Erla Dís Sigurjónsdóttir, Héraðsskjalasafni Akraness.
Eyrún Helga Ævarsdóttir, Héraðsskjalasafni Austur-Skaftfellinga, Höfn í Hornafirði.
Guðfinna M. Hreiðarsdóttir, Héraðsskjalasafninu Ísafirði.
Hrafn Sveinbjarnarson, Héraðsskjalasafni Kópavogs.
Heiðbrá Ólafsdóttir, Héraðsskjalasafni Rangæinga og Austur-Skaftfellinga, Skógum.
Hrefna Valdís Guðmundsdóttir, Héraðsskjalasafni Vestmannaeyja.
Hrönn Hafþórsdóttir, Héraðsskjalasafni Fjallabyggðar, Siglufirði.
Jóhanna Skúladóttir, Héraðsskjalasafni Borgfirðinga, Borgarnesi.
Snorri G. Sigurðsson, Héraðsskjalasafni Þingeyinga, Húsavík.
Sólveig H. Benjamínsdóttir, Héraðsskjalasafni Vestur-Húnavatnssýslu, Hvammstanga.
Lára Ágústa Ólafsdóttir, Héraðsskjalasafnið á Akureyri.
Sólborg Una Pálsdóttir, Héraðsskjalasafni Skagfirðinga, Sauðárkróki.
Stefán Bogi Sveinsson, Héraðsskjalasafni Austfirðinga, Egilsstöðum.
Svanhildur Bogadóttir, Borgarskjalasafni Reykjavíkur.
Svala Runólfsdóttir, Héraðsskjalasafni Austur-Húnavatnssýslu, Blönduósi.
Valdís Einarsdóttir, Héraðsskjalasafni Dalasýslu, Búðardal.
Þorsteinn Tryggvi Músson, Héraðsskjalasafni Árnessýslu, Selfossi.

María Antonsdóttir / Ragnar Guðjónsson
Hraunhólar 6
210 GARÐABÆR

Tilkynning um niðurfellingu Hólshúsavegar (3019-01), Flóahrepp, af vegaskrá.

Vísað er til fyrra bréfs Vegagerðarinnar, dags 7.11.2022 þar sem tilkynnt var um að fyrirhugað væri að fella Hólshúsavegur (3019-01), af vegaskrá þar sem hann uppfyllir ekki lengur skilyrði c. liðar 2. mgr. 8. gr. vegalaga um héraðsvegi, sem er einn flokkur þjóðvega.

Með ofangreindu bréfi var gefinn kostur á að koma að athugasemdum við fyrirhugaða ákvörðun fyrir 4. október sl.

Engar athugasemdir bárust innan tilgreinds frests.

Með bréfi þessu er hér með tilkynnt um að Hólshúsavegur (3019-01), uppfyllir ekki skilyrði c. liðar 2. mgr. 8. gr. vegalaga nr. 80/2007 og verður því felldur út af vegaskrá sem þjóðvegur frá og með næstu áramótum, sbr. 1. mgr. 6. gr. reglugerðar um héraðsvegi nr. 774/2010 með síðari breytingum, sbr. 3. mgr. 8. gr. vegalaga.

Landeiganda er hins vegar bent á að hægt er að sækja um að vegurinn verði tekinn inn á vegaskrá sem héraðsvegur þegar það er komin föst búseta og lögheimili. Umsókn og leiðbeiningar um hana má nálgast á heimasíðu Vegagerðarinnar www.vegagerdin.is. Einnig er hægt að hafa samband við undirritaðan vegna umsóknar.

Ákvörðun þessi er kæránleg til innviðaráðuneytisins innan þriggja mánaða frá dagsetningu þessa bréfs, sbr. VII. kafla stjórnsýslulaga nr. 37/1993.

Afrit sent á sveitarfélagið floahreppur@floahreppur.is

Virðingarfyllt
f.h. Vegagerðarinnar
Svanur G. Bjarnason
Svæðisstjóri
Suðursvæði Vegagerðarinnar

Þetta skjal hefur verið samþykkt rafrænt

Síða 1/1

Vegagerðin
Suðurhraun 3
210 Garðabær
+354 522 1000
vegagerdin.is

vegagerdin@vegagerdin.is

Til Sigfúsar Kristinssonar

Erindi frá hestamannafélaginu Sleipni

Miklar breytingar hafa orðið á umferð um Gaulverjabæjarveg á síðustu árum með vegtengingu við Suðurhóla annars vegar og flutningum á jarðefni í tipp í Súluholt. Nú er svo komið að reiðleið sem liggur með veginum er hættulega nálægt honum og hefur hestamannafélagið í samvinnu við sveitarfélögin Árborg og Flóahrepp skoðað möguleika á úrbótum.

Ein þeirra leiða sem hefur verið í skoðun er hvort hægt sé að færa veginn yfir í Flóahrepp, frá þeim stað sem ríðið er yfir hann (sjá mynd 1 efst í vinstra horni myndar) að Votmúlavegi sem er 2 km leið.

Fyrir slíkan reiðveg þarf um 7m breitt svæði sem lægi frá eystrí kanti skurðbarns.

Miðað við þessar forsendur er um að ræða 2ha lands á þessari leið sem færi undir reiðveginn.

Það má gera ráð fyrir að landið austan Gaulverjabæjarvegar verði í framtíðinni byggingarland en þessi reiðvegur yrði þá hluti af því skipulagi á svipaðan hátt og skipulagt hefur verið í Kópavogi og fleiri stöðum þar sem reiðvegir liggja um íbúahverfi í sátt og samlyndi.

Við viljum með erindi þessu kanna hug ykkar, eigenda landsins sem um ræðir, til þess að láta umrætt land undir reiðveg.

Virðingarfyllt,

Sigríður Magnea Björgvinsdóttir

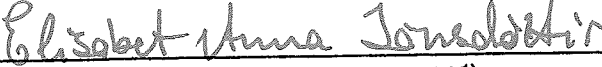
Formaður hestamannafélagsins Sleipnis

Selfossi 11. nóv. 2022.

Ofangreindu erindi varðandi ósk um landræmu úr Sölvholti fyrir reiðstíg meðfram Gaulverjabæjarvegi er hafnað af eigendum Sölvholts.

Virðingarfyllt,

Guðjón Þórir Sigfússon, kt. 020162-3099

Jón Þórðarson, kt. 01040-4119¹⁾

Sigfús Kristinsson, kt. 270532-3069

- 1) Elísabet Anna Jónsdóttir kt. 110676-5069 er skipaður ráðsmaður af sýslumanni fyrir Jón Þórðarson (kt. 011040-4119).

Afrit sent á eftirfarandi aðila:

- 1) Sigríði Magneu Björgvinsdóttur, formann hestamannafélagsins Sleipnis
- 2) Guðna Ágústsson fv. ráðherra
- 3) Huldu Kristjánsdóttur, sveitarstjóra Flóahrepps.

Hulda Kristjánsdóttir

From: Njörður Sigurðsson - THSK <njordur.sigurdsson@skjalasafn.is>
Sent: miðvikudagur, 7. desember 2022 08:50
To: radhus@reykjavik.is; kopavogur@kopavogur.is; postur@seltjarnarnes.is; gardabaer@gardabaer.is; hafnarfjordur@hafnarfjordur.is; mos@mos.is; oddviti@kjos.is; reykjanesbaer@reykjanesbaer.is; grindavik@grindavik.is; skrifstofa@vogar.is; afgreidsla@sudurnesjabaer.is; akranes@akranes.is; skorradalur@skorradalur.is; hvalfjardarsveit@hvalfjardarsveit.is; borgarbyggd@borgarbyggd.is; grundarfjordur@grundarfjordur.is; eyjaogmiklaholtshreppur@vortex.is; snb@snb.is; stykkisholmur@stykkisholmur.is; dalir@dalir.is; bolungarvik@bolungarvik.is; postur@isafjordur.is; Ingibjörg Birna Erlingsdóttir; talknafjordur@talknafjordur.is; vesturbyggd@vesturbyggd.is; sudavik@sudavik.is; arneshreppur@arneshreppur.is; drangsnæs@drangsnæs.is; strandabyggd@strandabyggd.is; skrifstofa@hunathing.is; skagastrond@skagastrond.is; skaga.byggd@simnet.is; blonduos@blonduos.is; skagafjordur@skagafjordur.is; akureyri@akureyri.is; nordurthing@nordurthing.is; fjallabyggd@fjallabyggd.is; eyrun@dalvik.is; esveit@esveit.is; horgarsveit@horgarsveit.is; postur@svalbardsstrond.is; sveitarstjóri@grenivik.is; skrifstofa@tjorneshreppur.is; skutustadahreppur@skutustadahreppur.is; langanesbyggd@langanesbyggd.is; fjardabyggd@fjardabyggd.is; mulathing@mulathing.is; skrifstofa@vopnafjardarhreppur.is; fljotsdalshreppur@fljotsdalur.is; postur@vestmannaeyjar.is; radhus@arborg.is; afgreidsla@hornafjordur.is; myrdalshreppur@vik.is; klaustur@klaustur.is; asahreppur@asahreppur.is; hvolsvollur@hvolsvollur.is; ry@ry.is; hruni@fludir.is; Móttaka Hveragerði; olfus@olfus.is; gogg@gogg.is; skeidgnup@skeidgnup.is; blaskogabyggd@blaskogabyggd.is; Sveitarstjóri Flóahrepps; Sveitarstjóri Flóahrepps

Subject: 2204172 - Drög að reglum um varðveislu og eyðingu á skjölum úr fjárhagsbókhaldi til umsagnar

Til sveitarfélaga

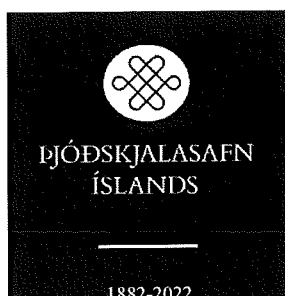
Þjóðskjalasafn Íslands auglýsir til umsagnar drög að reglum um varðveislu og eyðingu á skjölum úr fjárhagsbókhaldi afhendingarskyldra aðila.

Frestur til að skila inn umsögn við regludrögin er til og með 2. janúar 2023. Umsagnir og fyrirspurnir skal senda á skjalavarsla@skjalasafn.is.

Drög að reglum ásamt greinargerð er að finna á vef Þjóðskjalasafns:

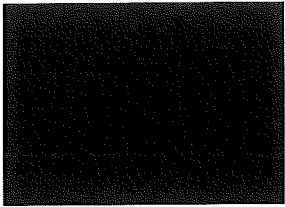
<https://skjalasafn.is/frettir/drog-ad-reglum-um-vardeislun-og-eydingu-skjala-ur-fjarhagsbokhaldi>

Með kveðju,

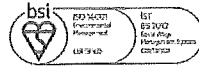

Njörður Sigurðsson

Aðstoðarþjóðskjalavörður
njordur.sigurdsson@skjalasafn.is

Þjóðskjalasafn Íslands | Skrifstofa skjalavörslu og skjalastjórnar
Laugavegur 162, 105 Reykjavík | Sími 590-3300 | skjalasafn.is

Um trúnað í póstsamskiptum

REGLUR um varðveislu og eyðingu skjala úr fjárhagsbókahaldi afhendingarskyldra aðila.

1. gr.

Gildissvið og skilgreining.

Reglur þessar gilda um afhendingarskylda aðila sem falla undir 1. og 2. mgr. 14. gr. laga nr. 77/2014 um opinber skjalasöfn.

Reglur þessar gilda um varðveislu og eyðingu skjala úr fjárhagsbókahaldi á pappír og rafrænu formi. Með fjárhagsbókahaldi er átt við þau gögn sem sýna fjárhagslega stöðu og rekstur afhendingarskylds aðila.

2. gr.

Varðveisla og eyðing skjala fjárhagsbókhalds.

Afhendingarskyldir aðilar skulu varðveita öll skjöl fjárhagsbókhalds í sjö ár frá lokum viðkomandi reikningsárs. Að þeim tíma liðnum er heimilt að eyða skjölum úr fjárhagsbókahaldi að undanskildum ársreikningi sem skal varðveita í skjalasafni afhendingarskylds aðila og afhenda til varðveislu á opinbert skjalasafn í samræmi við ákvæði laga um opinber skjalasöfn.

Eyðing skjala fjárhagsbókhalds, sem heimilt er að eyða skv. 1. mgr., skal vera varanleg og örugg.

3. gr.

Skráning grísjunarskjala.

Forstöðumaður afhendingarskylds aðila skal árlega sjá til þess að upplýsingar um eyðingu skjala úr fjárhagsbókahaldi sem er eytt skv. heimild í 1. mgr. 2. gr. skuli skráð og varðveitt í skjalasafni.

4. gr.

Gildistaka.

Reglur þessar eru settar á grundvelli 3. tölul. 8. gr. laga nr. 77/2014 um opinber skjalasöfn og voru staðfestar af ráðherra dd.mm.áááá.

Þær taka gildi dd.mm.áááá.

1. tölul. 3. gr. reglna nr. 627/2010 um grísjun í skjalasöfnum sveitarfélaga og stofnana þeirra fellur úr gildi á sama tíma.

Þjóðskjalasafn Íslands, dd.mm. 2023.

Hrefna Róbertsdóttir, þjóðskjalavörður.

Greinargerð

Markmið laga nr. 77/2014 um opinber skjalasöfn er að tryggja myndun, vörslu og örugga meðferð opinberra skjala með réttindi borgaranna, hag stjórnsýslunnar og varðveislu sögu íslensku þjóðarinnar að leiðarljósi. Af markmiði laganna er ljóst að ekki er gert ráð fyrir að öll skjöl sem verða til hjá afhendingarskyldum aðilum eða þeim berast beri að varðveita um alla framtíð. Heldur að varðveita skuli skjöl sem hafa þýðingu í ljósi þeirra markmiða sem löggin stefna að. Þessu markmiði er m.a. náð með því að greina hvaða skjöl þarf að varðveita til lengri tíma og hvaða skjöl hafa tímabundið gildi og má eyða að vissum tíma liðnum. Með því að slík greining liggi fyrir má setja reglur um eyðingu á tilteknum skjalaflokkum sem hafa tímabundið eða lítið gildi til lengri tíma.

Í 1. mgr. 24. gr. laga nr. 77/2014 um opinber skjalasöfn er kveðið á um að afhendingarskyldir aðilar skv. 1. og 2. mgr. 14. gr. laganna megi ekki eyða neinu skjali nema með heimild þjóðskjalavarðar, reglum sem settar eru á grundvelli laganna eða samkvæmt sérstöku lagaákvæði. Í 2. mgr. sömu greinar er svo kveðið á um að Þjóðskjalasafn skuli setja sérstakar reglur um förgun skjala eftir því sem við verður komið. Með slíkum reglum er afhendingarskyldum aðilum veitt heimild til að eyða tilteknum skjölum sem ekki er talin ástæða til að varðveita til framtíðar og þarf því hver afhendingarskyldur aðili ekki að sækja sérstaklega um eyðingu gagnanna til þjóðskjalavarðar.

Eyðing skjala er fyrst og fremst nauðsynleg af hagnýtum ástæðum. Umfang gagna í nútímasamfélagi, hvort sem þau eru á pappír eða á rafrænu formi, er mikið og kostnaðarsamt yrði að varðveita öll skjöl. Auk þess er óþarfi að varðveita allt, upplýsingar í skjölum geta verið til annarsstaðar og skjölin geta haft tímabundið gildi. Þegar meta á varðveislugildi skjala er þó ávallt horft til upplýsingagildis þeirra og mikilvægis, hvort að í þeim séu upplýsingar er varði réttindi borgaranna, hag stjórnsýslunnar og varðveislu sögu íslensku þjóðarinnar. Markmið með eyðingu skjala í skjalasöfnum afhendingarskyldra aðila er almennt til að hindra að skjalavörslu og skjalastjórn sé ekki íþyngt með (1) skjölum sem hafa ekkert upplýsingagildi, (2) með skjölum sem eiga sér samsvarandi skráningu í sama skjalasafni eða í skjalasafni annars afhendingarskylds aðila eða (3) með skjölum sem hafa tímabundið upplýsingagildi.

Þau regludrög sem hér eru birt snúa að varðveislu og eyðingu skjala úr fjárhagsbókhaldi afhendingarskyldra aðila. Fjárhagsbókhald er umfangsmikill skjalaflokkur sem myndast hjá öllum afhendingarskyldum aðilum og er nauðsynlegur skjalaflokkur í rekstri þeirra. Fjárhagsbókhald er að stærstum hluta talið hafa tímabundið upplýsingagildi en til að mynda er kveðið á um í lögum um bókhald nr. 145/1994 að lágmarksvarðveislutími bókhalds að undanskildum ársreikningi sé sjö ár frá lokum reikningsárs. Almennt hafa lögaðilar ekki varðveitt fylgiskjöl fjárhagsbókhalds lengur en ákvæði laganna kveða á um. Rétt er að benda á að þrátt fyrir ákvæði laga um bókhald þurfa afhendingarskyldir aðilar heimild Þjóðskjalasafns til að eyða umræddum gögnum, sbr. 1. mgr. 24. gr. laga um opinber skjalasöfn. Stór hluti af grisjunarbeiðnum sem berast Þjóðskjalasafni eru beiðnir um eyðingu á fylgiskjölum fjárhagsbókhalds og vinnugögnum sem verða til í samhengi við færslu fjárhagsbókhalds. Með því að veita heimild í reglum um eyðingu á skjölum úr fjárhagsbókhaldi, þ.m.t. fylgiskjölum fjárhagsbókhalds og vinnugögn þess hjá afhendingarskyldum aðilum, munu þær beiðnir verða úr sögunni. Það léttir á starfsemi allra afhendingarskyldra aðila að þurfa ekki sérstaklega að sækja um eyðingu á þessum skjalaflokki og á starfsemi Þjóðskjalasafns að þurfa ekki taka við og afgreiða slíkar grisjunarbeiðnir.

Í þessum regludrögum er lagt til að eyðing skjala úr fjárhagsbókhaldi afhendingarskyldra aðila verði meiri en hún hefur verið hingað til. Lagt er til að afhendingarskyldum aðilum verði heimilt að eyða öllum skjölum úr fjárhagsbókhaldi sjö árum eftir að reikningsári lýkur að undanskildum ársreikningi sem skylt verður að varðveita. Hingað til hefur Þjóðskjalasafn gert þá kröfu að fylgiskjöl fjárhagsbókhalds séu varðveitt í sjö til tíu ár og þá sé heimilt að eyða þeim en þó með skilyrði um varðveislu sýnishorna fylgisskjala. Í þeirri

tillögu sem hér er lögð fram er lögð fram er gengið mun lengra og kveðið á um að eyða megi öllum skjölum fjárhagsbókhalds nema ársreikningi sjö árum frá lokum viðkomandi reikningsárs og ekki er gerð krafa um sýnishornatöku. Nánari skýringar um þessa tillögu er að finna í skýringum við 2. gr. regludraganna.

Við vinnslu þessara regludraga hefur verið horft til hvernig grisjunarbeiðnir um fylgiskjöl fjárhagsbókhalds hafa verið afgreiddar af Þjóðskjalasafni Íslands. Í langflestum tilfellum (80%) hafa grisjunarbeiðnir fyrir fylgiskjöl fjárhagsbókhalds verið samþykktar. Í þeim tilfellum þar sem þeim var hafnað var jafnframt sótt um eyðingu á öðrum gögnum sem vörðuðu réttindi einstaklinga, hag stjórnsýslunnar eða þjóðarsöguna. Þá hefur Þjóðskjalasafn hingað til krafist varðveislu á dagbókum, hreyfingarlistum og aðalbók. Einnig var tekið mið af reglum nr. 627/2010 um grisjun í skjalasöfnum sveitarfélaga og stofnana þeirra sem Þjóðskjalasafn setti árið 2010. Í þeim reglum er sveitarfélögum og stofnunum þeirra m.a. veitt heimild til að eyða fylgiskjölum bókhalds með því skilyrði að varðveita sem sýnishorn öll skjöl frá apríl, ágúst og desember fyrir ár sem enda á 0 og 5.¹

Við undirbúning að setningu reglnanna hefur Þjóðskjalasafn Íslands haft samráð við menningar- og viðskiptaráðuneyti. Tölvupóstur frá menningar- og viðskiptaráðuneytinu með umsögn um regludrögin er birtur aftan við þessa greinargerð. Jafnframt var haft samráð við Fjársýslu ríkisins sem veitir fjármálatengda þjónustu til ríkissjóðs og ríkisaðila auk þess að hafa yfirumsjón með bókhaldi og uppgjöri ríkissjóðs. Minnisblað Fjársýslu ríkisins um regludrögin er birt aftan við þessa greinargerð. Einnig var haft samráð við Samband íslenskra sveitarfélaga sem er sameiginlegur málsvari sveitarfélaganna. Umsögn Sambandsins við regludrögin eru birt aftan við þessa greinargerð.

Um 1. gr.

Gildissvið og skilgreining.

Reglurnar gilda um afhendingarskylda aðila skv. 1. og 2. mgr. 14. gr. laga nr. 77/2014 um opinber skjalasöfn. Þar segir að afhendingarskylda gildi um eftirfarandi aðila:

„Afhendingarskylda samkvæmt lögum þessum gildir um:

1. *embætti forseta Íslands,*
2. *Hæstarétt, Landsrétt, héraðsdómstóla og aðra lögmæta dómstóla,*
3. *stjórnarráð Íslands, svo og allar stjórnsýslunefndir og stofnanir sem heyra stjórnarfarslega undir það, sem og þjóðkirkjuna,*
4. *sveitarfélög, svo og allar stofnanir og nefndir á þeirra vegum sem fara með stjórnsýslu. Hið sama gildir um byggðasamlög og aðra þá aðila sem sjá um framkvæmd einstakra stjórnsýsluverkefna vegna samvinnu sveitarfélaga,*
5. *sjálfseignarstofnanir og sjóði sem stofnuð hafa verið með lögum eða á grundvelli heimildar í lögum í þeim tilgangi að sinna einkum opinberum verkefnum,*
6. *stjórnsýsluaðila einkaréttareðlis hafi þeim á grundvelli laga verið fengið vald til þess að taka stjórnvaldsákvæðanir af hálfu ríkis eða sveitarfélags að því er varðar skjöl sem hafa orðið til hjá þeim eða komist í þeirra vörslu vegna mála er tengjast slíkum ákvörðunum,*
7. *einkaréttarlega lögadila sem tekið hafa að sér rekstrarverkefni með samningi skv. 30. gr. laga um fjárreiður ríkisins, eða skv. 100. og 101. gr. sveitarstjórnarlaga, að því er varðar skjöl sem hafa orðið til hjá þeim eða komist í þeirra vörslu vegna rækslu slíkra verkefna.*

¹ Reglur nr. 627/2010 um grisjun í skjalasöfnum sveitarfélaga og stofnana þeirra, <http://skjalasafn.is/files/docs/reglur-627.pdf>.

Afhendingarskylda gildir enn fremur um lögaðila sem eru að 51% hluta eða meira í eigu hins opinbera. Afhendingarskyldan á við gagnvart héraðsskjalasafni þegar viðkomandi aðilar eru í eigu sveitarfélaga sem reka eða eiga aðild að héraðsskjalasafni. Komi upp ágreiningur um afhendingarskyldu lögaðila tekur Þjóðskjalasafn Íslands ákvörðun um afhendingarskylduna.“

Í 2. mgr. er talið upp að reglurnar gildi um varðveislu og eyðingu skjala úr fjárhagsbókahaldi. Fjárhagsbókahald er skilgreint í 3. mgr. 10. gr. laga nr. 145/1994 um bókahald. Þar kemur fram að fjárhagsbókahald sé (1) dagbók þar sem allar færslur koma fram í færsluröð, (2) hreyfingalistar þar sem allar færslur dagbókar hafa verið flokkaðar á viðeigandi bókhaldsreikninga, (3) aðalbók þar sem fram kemur staða hvers einstaks bókhaldsreiknings og (4) ársreikningur. Jafnframt teljast bókhaldsreikningar til fjárhagsbókahalds, þ.e. fylgiskjöl fjárhagsbókahalds.

Fylgiskjöl í fjárhagsbókahaldi eru gögn sem standa á bakvið og styðja við þá færslu sem skráð er inn í bókahald viðkomandi afhendingarskylds aðila. Meðferð fylgiskjala og form þeirra fylgja reglum bókhaldslaga er varða áreiðanleika, bókunardagsetningar, skipulega númeraröðun eftir dagbókum o.fl. Dæmi um fylgiskjöl fjárhagsbókahalds sem myndast í starfsemi afhendingarskyldra aðila eru:

1. Reikningar og/eða greiðsluseðlar vegna vörukaupa sem sýna vörukaup frá viðkomandi birgja ásamt upplýsingum um magn, einingaverð, virðisaukaskatt ásamt upplýsingum um birgja s.s. nafn, kennitölu og virðisaukaskattsnúmer.
2. Reikningar og/eða greiðsluseðlar vegna kaupa á þjónustu sem sýna hvaða þjónusta var keypt af viðkomandi birgja ásamt upplýsingum um magn, einingaverð virðisaukaskatt ásamt upplýsingum um birgja s.s. nafn, kennitölu og virðisaukaskattsnúmer.
3. Beiðnir/greiðslufyrirmæli sem afhendingarskyldur aðili gengur frá og er greitt eftir, t.d. útlagður kostnaður starfsmanna, framlög, styrkir og aðrar greiðslur sem ekki eru í formi reikninga.
4. Ýmsar millifærslur sem færðar eru í bókahaldi m.a. vegna ferðauppgjöra, uppgjöra á sjóðum og bankareikningum, leiðréttingum á áður færðum bókhaldsfærslum og uppgjörsfærslur.
5. Reikningar vegna tekna afhendingarskyldra aðila.

Þá verða til ýmis vinnugögn um fjárhagsbókahald sem viðkomandi aðili hefur ritað eða útbúið til eigin nota við undirbúning færslu bókhaldsins. Vinnugögn í fjárhagsbókahaldi eru ýmis skjöl sem notuð eru við ýmsar ákvarðanir varðandi bókahald, áætlanir og rekstur afhendingarskyldra aðila. Afrit af þessum gögnum gætu legið með fylgiskjölum í bókahaldi viðkomandi aðila. *Frumrit samninga og fundargerðir ber að varðveita í skjalasafni afhendingarskylds aðila.* Dæmi um vinnugögn í fjárhagsbókahaldi eru:

1. Ýmis innri og ytri gögn sem unnið er með varðandi leiðréttingar og afstemmingar á bókhaldi afhendingarskyldra aðila s.s. dagleg uppgjör, stöðuyfirlit og listar úr kerfum.
2. Bankaafstemmingar og yfirlit bankareikninga.
3. Vörukaupabeiðnir.

Fjárhagsbókahald eru því gögn sem sýna fjárhagslega stöðu og rekstur afhendingarskylds aðila og undir skilgreininguna falla margar og ólíkar skjalategundir sem getur þó verið erfitt að skilgreina til hlítar.

Þá teljast dagbækur, hreyfingalistar, aðalbækur og ársreikningar til fjárhagsbókahalds sbr. skilgreiningu bókhaldslaga. Algengast er að dagbækur, hreyfingalistar og aðalbækur séu færðar inn í rafræn bókhaldskerfi.

Um 2. gr.

Varðveisla og eyðing skjala fjárhagsbókhalds.

Í greininni eru ákvæði um varðveislu og eyðingu fjárhagsbókhalds afhendingarskyldra aðila. Gerð er sú krafa að öll skjöl fjárhagsbókhalds séu varðveitt í minnst sjö ár frá lokum viðkomandi reikningsárs. Þetta er í samræmi við ákvæði 1. mgr. 20. gr. laga um bókhald. Þar segir:

„Allar bækur, sem fyrirskipaðar eru í lögum þessum, ásamt bókhaldsgögnum og fylgiskjöllum, svo og bréf, myndrit og skeyti eða samrit þeirra, þar með talin gögn sem varðveitt eru í rafrænu formi, á örfilmu eða annan sambærilegan hátt, skulu varðveittar hér á landi á tryggan og öruggan hátt í sjö ár frá lokum viðkomandi reikningsárs. Þeim sem nota sjóðvélar er þó ekki skylt að varðveita innri strimla lengur en þrjú ár frá lokum viðkomandi reikningsárs enda liggi fyrir fullfrágengið bókhald og undirritaður ársreikningur.“

Lagt er til í 1. mgr. 2. gr. reglugranna að loknum sjö ára varðveislutíma allra ganga fjárhagsbókhalds verði afhendingarskyldum aðilum heimilt að eyða öllum skjölum úr fjárhagsbókhaldi að undanskildum ársreikningi sem skal varðveita í skjalasafni og afhenda í samræmi við ákvæði laga nr. 77/2014 um opinber skjalasöfn. Núgildandi ákvæði um afhendingu skjala afhendingarskyldra aðila er í 1. mgr. 15. gr. laga um opinber skjalasöfn þar sem kveðið er á um að skjöl skuli afhenda þegar þau hafa náð 30 ára aldri en rafræn gögn þó ekki eldri en fimm ára.

Heimildaákvæði um eyðingu skjala úr fjárhagsbókhaldi eftir sjö ár er sett þar sem fjárhagsbókhald er skjalaflokkur sem inniheldur upplýsingar sem hefur tímabundið upplýsingagildi, sbr. ákvæði bókhaldslaga. Hingað til hefur Þjóðskjalasafn gert þá kröfu að fylgiskjöl fjárhagsbókhalds séu varðveitt í sjö til tíu ár og þá sé heimilt að eyða þeim en þó með skilyrði um varðveislu sýnishorna fylgiskjala. Í þeirri tillögu sem hér er lögð fram er gengið mun lengra og kveðið á um að eyða megi öllum skjölum fjárhagsbókhalds nema ársreikningi sjö árum frá lokum viðkomandi reikningsárs. Þar með talið verður heimilt að eyða ekki aðeins fylgiskjöllum fjárhagsbókhalds heldur líka dagbókum, hreyfingalistum og aðalbókum en þessi skjöl hafa jafnan verið varðveitt hingað til.² Auk þess verði heimilt að eyða vinnugögnum fjárhagsbókhalds. Að mati Þjóðskjalasafns Íslands er upplýsingagildi þessara gagna miðað við umfang og kostnað við varðveislu þeirra til langframa lítið. Þá er lagt til að ársreikningar allra afhendingarskyldra aðila verði varðveittir áfram. Ársreikningar hafa heimildagildi um stöðu og rekstur afhendingarskyldra aðila frá ári til árs og varðveisla þeirra tryggir því að rekstrarsaga þeirra sé varðveitt áfram. Til samanburðar er í 4. mgr. 20. gr. laga um bókhald kveðið á um að ársreikningar skuli ætíð varðveittir í 25 ár og því er lögð meiri varðveisluskylda á afhendingarskylda aðila að þessu leyti en kveðið er á um í lögum um bókhald. Ekki er hægt að sjá að rök séu fyrir því að íþyngja afhendingarskyldum aðilum með aukinni varðveislu á gögnum fjárhagsbókhalds umfram það sem kveðið er á um í bókhaldslögum að frátöldu ákvæði um varðveislu ársreiknings. Með þessari tillögu er varðveisluskylda afhendingarskyldra aðila á skjölum fjárhagsbókhalds, að undanskilinni varðveislu ársreikninga, færð til samræmis við lög um bókhald.

Skjöl skal aðeins ónýta, sé ekki lengur þörf fyrir þau af stjórnsýslulegum, lagalegum eða hagnýtum ástæðum. Það er á ábyrgð forstöðumanns afhendingarskylds aðila, framkvæmdastjóra sveitarfélags eða formanns stjórnsýslunefndar, sbr. 2. mgr. 22. gr. laga um opinber skjalasöfn, að grisjun skjala sé framkvæmd eftir lögum og reglum. Því er ekki verið að

² Sjá m.a. *Skjalavarsla sveitarfélaga* (Reykjavík 1997), bls. 13. *Handbók um skjalavörslu sveitarfélaga*. Ritstjóri Njórður Sigurðsson. (Reykjavík 2010), bls. 76.

skylda afhendingarskylda aðila til að eyða skjölum úr fjárhagsbókhaldi að sjö árum liðnum heldur að veita þeim heimild til þess. Ef þörf er á varðveislu skjala í lengri tíma en sjö ár þá er það á ábyrgð ábyrgðarmanns skjalasafnsins að sjá til þess að skjölin séu varðveitt og aðgengileg eins og á þarf að halda. Ef vafi er um heimild til grisjunar skal leita til þess opinbera skjalasafns sem viðkomandi er afhendingarskyldur til og fá leiðbeiningar.

Með slíku heimildarákvæði þurfa afhendingarskyldir aðilar ekki að sækja sérstaklega um eyðingu á skjölum úr fjárhagsbókhaldi sem myndast í starfi þeirra til þjóðskjalavarðar skv. 24. gr. laga um opinber skjalasöfn.

Í 2. mgr. er kveðið á um að eyðing skjala úr fjárhagsbókhaldi skuli vera varanleg og örugg. Öruggast er að skipta við fyrirtæki sem eru sérhæfð í eyðingu gagna. Fyrir pappírsgögn skal notast við skjalatætara eða brennslu skjala. Rafrænum gögnum ber jafnframt að eyða á öruggan hátt. Í 4. mgr. 22. gr. laga um opinber skjalasöfn er kveðið á um að sá sem ber ábyrgð á skjalavörslu og skjalastjórn afhendingarskylds aðila skuli grípa til viðeigandi ráðstafana til þess að vernda skjölin fyrir óleyfilegum aðgangi. Óleyfilegur aðgangur gæti verið í þessu tilfelli órugg eyðing skjalanna sem gefur óviðkomandi aðila aðgang að skjölunum.

Um 3. gr.

Skráning grisjunarskjala.

Krafa er gerð um að afhendingarskyldir aðilar sem grisja skjöl samkvæmt þessum reglum skrái upplýsingar um eyðingu og varðveiti í skjalasafni sínu. Forstöðumaður afhendingarskylds aðila, sem ábyrgð ber á skjalavörslu og skjalastjórn skv. 2. mgr. 22. gr. laga um opinber skjalasöfn, skal sjá til þess að upplýsingar um eyðinguna séu skráðar og vistaðar í skjalasafnið til að hægt sé að rekja gang málsins. Þannig getur forstöðumaður skráð einu sinni á ári að fjárhagsbókhaldi fyrir tiltekið reikningsár hafi verið eytt á tilteknum degi. Dæmi: „Fylgiskjölum fjárhagsbókhalds fyrir reikningsárið 2012 var eytt 13. júní 2020 í samræmi við 2. gr. reglna um varðveislu og eyðingu skjala úr fjárhagsbókhaldi.“ Þannig munu upplýsingar um eyðingu skjalanna vera fyrirliggjandi í skjalasafni viðkomandi afhendingarskylds aðila.

Um 4. gr.

Gildistaka.

Þjóðskjalasafn Íslands er framkvæmdaaðili opinberrar skjalavörslu og skjalastjórnar skv. 3. gr. laga nr. 77/2014 um opinber skjalasöfn. Í 8. gr. laganna er þetta hlutverk skilgreint nánar en þar segir m.a.:

„Hlutverk Þjóðskjalasafns Íslands við framkvæmd opinberrar skjalavörslu og skjalastjórnar er m.a. að:

- 1. setja reglur og veita leiðbeiningar um hvernig skjalastjórn og skjalavörslu skuli hagað hjá stjórnarsýslu ríkis og sveitarfélaga svo og öðrum afhendingarskyldum aðilum sem falla undir 1. og 2. mgr. 14. gr.; reglurnar skulu staðfestar af ráðherra,*
 - 2. setja reglur um frágang og afhendingu skjala- og gagnasafna afhendingarskyldra aðila til opinberra skjalasafna; reglurnar skulu staðfestar af ráðherra,*
 - 3. setja reglur um varðveislu og förgun skjala; reglurnar skulu staðfestar af ráðherra*
- ...“

Reglur um varðveislu og eyðingu skjala úr fjárhagsbókhaldi eru settar með vísan í 3. tölulið 8. gr. þar sem reglurnar ná yfir eyðingu skjala. Reglurnar verða staðfestar af ráðherra áður en þær verða birtar í B-deild Stjórnartíðinda. Stefnt er að því að reglurnar taki gildi að afloknu umsagnarferli.

Með gildistöku þessara reglna fellur úr gildi 1. tölul. 3. gr. reglna nr. 627/2010 um grisjun í skjalasöfnum sveitarfélaga og stofnana þeirra. Þar er kveðið á um heimild til að eyða fylgiskjölum bókhalds sveitarfélaga sjö árum eftir að reikningsári lýkur að undanskilinni varðveislu allra fylgiskjala bókhalds frá apríl, ágúst og desember fyrir ár sem enda á 0 og 5.

Drög að reglum um varðveislu og eyðingu skjala úr fjárhagsbókahaldi afhendingarskyldra aðila Þjóðskjalasafn Íslands 6. desember 2022

Fylgiskjal – Tölvupóstur menningar- og viðskiptaráðuneytisins

Drög að reglum um eyðingu fjárhagsbókhalds

Til : Njórður Sigurðsson - THSK <njordur.sigurdsson@skjalasafn.is>
Frá : Baldur Þórir Guðmundsson <baldur.thorir.gudmundsson@mvf.is>
Heiti : Drög að reglum um eyðingu fjárhagsbókhalds
Málsnúmer : 2204172
Málsaðill : Þjóðskjalasafn Íslands
Skráð dags : 30.11.2022 12:41:23
Höfundur : Baldur Þórir Guðmundsson <baldur.thorir.gudmundsson@mvf.is>

Viðhengi ATT00001.jpg

Tilvísun í mál: MVF22060117

Sæll

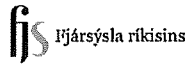
Skrifstofa viðskipta og ferðapjónustu hefur yfirfarið reglurnar og er þetta þeirra álit:

"Megininntak reglugerðarinnar er heimild afhendingarskyldra aðila skv. 1 og 2. mgr. 14. gr. laga um opinber skjalasöfn nr. 77/2014 til eyðingar skjala úr fjárhagsbókhaldi, að undanskildum ársreikningi, að liðnum sjö árum frá lokum viðkomandi reikningsárs. Samkvæmt 1. og 4. mgr. 20. gr. bókhaldslega skulu bókhaldsgögn varðveitt á öruggan hátt í sjö ár og ársreikningar í 25 ár frá lokum viðkomandi reikningsárs. Varðveislutími fjárhagsbókhalds skv. reglugerðinni er því sá sami og skv. bókhaldslögnum en varðveislutími ársreikninga lengri.

Í ljósi þess að varðveisluskylda fjárhagsbókhalds og ársreikninga gengur ekki skemur en bókhaldslögin kveða á um tölum við ekki tilefni til athugasemda af okkar hálfu við drögin að reglugerðinni."

Óhætt er því að setja reglurnar í frekara samráð.

kv.
Baldur

Minnisblað

Viðtakandi: Þjóðskjalasafn Íslands
Sendandi: Helga Halldórsdóttir
Dags: 21.10.2021
Málsnúmer: 202002-0006/8.01.1

Efni: Minnisblað um reglur Þjóðskjalasafns um varðveislu og grisjun skjala úr fjárhagsbókahlaldi hjá afhendingarskyldum aðilum. Til birtingar.

Reglur Þjóðskjalasafns gilda um varðveislu og grisjun skjala úr fjárhagsbókahlaldi bæði á pappír og rafrænu formi. Með fjárhagsbókahlaldi er átt við þau gögn sem sýna fjárhagslega stöðu og rekstur afhendingarskylds aðila.

Með slíkum reglum er afhendingarskyldum aðilum veitt heimild til að grisja tiltekin skjöl sem ekki er talin ástæða til að varðveita til framtíðar. Fylgiskjöl fjárhagsbókahalds er að stærstum hluta talið hafa tímabundið upplýsingagildi.

Þjóðskjalasafn leggur til með nýjum reglum að afhendingarskyldir aðilar skulu varðveita öll skjöl fjárhagsbókahalds í sjö ár frá lokum viðkomandi reikningsárs. Að þeim tíma liðnum er heimilt að grisja skjöl úr fjárhagsbókahlaldi að undanskildum ársreikningi sem skal varðveita í skjalasafni afhendingarskylds aðila og afhenda til varðveislu á opinbert skjalasafn í samræmi við ákvæði laga um opinber skjalasöfn. Ef þörf er á varðveislu skjala í lengri tíma en sjö ár þá er það á ábyrgð ábyrgðarmanns skjalasafnsins að sjá til þess að skjölin séu varðveitt og aðgengileg eins og á þarf að halda. Með þessari reglugerð er þjóðskjalasafn aðeins að veita heimild til grisjunar en ekki að skylda stofnanir til að grisja gögnin.

Fjársýsla ríkisins að höfðu samráði við Ríkisendurskoðun er sammála þjóðskjalasafni um að setja reglur sem gilda um grisjun á skjölum úr fjárhagsbókahlaldi sjö árum frá lokum reikningsárs, að undanskildum ársreikningi sbr. lög nr.145/1994 um bókhald.

Nýjar reglur Þjóðskjalasafns ná eingöngu til gagna úr fjárhagsbókahlaldi en aðrar reglur gilda um t.d. launagögn afhendingarskyldra aðila.

Fylgiskjöl og vinnugögn bókhalds

Fylgiskjöl

Fylgiskjöl í fjárhagsbókhaldi eru gögn sem standa á bakvið og styðja við þá færslu sem skráð er inn í bókhald viðkomandi afhendingarskylds aðila. Meðferð fylgiskjala og form þeirra fylgja reglum bókhaldsлага er varða áreiðanleika, bókunardagsetningar, skipulega númeraröðun eftir dagbókum o.fl. Dæmi um fylgiskjöl fjárhagsbókhalds sem myndast í starfsemi afhendingarskyldra aðila eru:

1. Reikningar og/eða greiðsluseðlar vegna vörukaupa sem sýna vörukaup frá viðkomandi birgja ásamt upplýsingum um magn, einingaverð, virðisaukaskatt ásamt upplýsingum um birgja s.s. nafn, kennitölu og virðisaukaskattsnúmer.
2. Reikningar og/eða greiðsluseðlar vegna kaupa á þjónustu sem sýna hvaða þjónusta var keypt af viðkomandi birgja ásamt upplýsingum um magn, einingaverð virðisaukaskatt ásamt upplýsingum um birgja s.s. nafn, kennitölu og virðisaukaskattsnúmer.
3. Beiðnir/greiðslufyrirmæli sem stofnun gengur frá og er greitt eftir, t.d. útlagður kostnaður starfsmanna, framlög, styrkir og aðrar greiðslur sem ekki eru í formi reikninga.
4. Ýmsar millifærslur sem færðar eru í bókhaldi m.a. vegna ferðauppgjóra, uppgjóra á sjóðum og bankareikningum, leiðréttingum á áður færðum bókhaldsfærslum og uppgjörsfærslur.
5. Reikningar vegna tekna afhendingarskyldra aðila.

Vinnugögn

Vinnugögn í fjárhagsbókhaldi eru ýmis skjöl sem notuð eru við ýmsar ákvarðanir varðandi bókhald, áætlanir og rekstur afhendingarskyldra aðila. Dæmi um vinnugögn í fjárhagsbókhaldi eru:

1. Ýmis innri og ytri gögn sem unnið er með varðandi leiðréttingar og afstemmingar á bókhaldi afhendingarskyldra aðila s.s. dagleg uppgjör, stöðuyfirlit og listar úr kerfum.
2. Bankaafstemmingar og yfirlit bankareikninga.
3. Vörukaupabeiðnir.

Fylgiskjal – Umsögn Sambands íslenskra sveitarfélaga

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Þjóðskjalasafn Íslands
Laugavegi 162
125 Reykjavík

Reykjavík 27. júní 2022

2203046SA BG
Málalykill: 00.64

Efni: Umsögn um drög að reglum um varðveislu og eyðingu skjala úr fjárhagsbókahaldi afhendingarskyldra aðila

Reglur Þjóðskjalasafns gilda um varðveislu og grisjun skjala úr fjárhagsbókahaldi bæði á pappír og rafrænu formi. Með fjárhagsbókahaldi er átt við þau gögn sem sýna fjárhagslega stöðu og rekstur afhendingarskyldra aðila.

Með slíkum reglum er afhendingarskyldum aðilum veitt heimild til að grisja tiltekin skjöl sem ekki er talin ástæða til að varðveita til framtíðar. Fylgiskjöl fjárhagsbókahalds eru að stærstum hluta talið hafa tímabundið upplýsingagildi.

Þjóðskjalasafn leggur til með nýjum reglum að afhendingarskyldir aðilar skuli varðveita öll skjöl fjárhagsbókahalds í sjö ár frá lokum viðkomandi reikningsárs. Að þeim tíma liðum er heimilt að grisja skjöl úr fjárhagsbókahaldi að undanskildum ársreikningi sem skal varðveita í skjalasafni afhendingarskylds aðila og afhenda til varðveislu á opinbert skjalasafni í samræmi við ákvæði laga um opinber skjalasöfn. Ef þörf er á varðveislu skjala í lengri tíma en sjö ár þá er það á ábyrgð ábyrgðarmanns skjalasafnsins að sjá til þess að skjölin séu varðveitt og aðgengileg eins og á þarf að halda. Með þessari reglugerð er Þjóðskjalasafn aðeins að veita heimild til grisunar en ekki að skylda afhendingarskylda aðila til að grisja gögnin.

Að mati Sambands íslenskra sveitarfélaga er jákvætt að Þjóðskjalasafn setji fleiri almennar reglur um varðveislu og eyðingu skjala afhendingarskyldra aðila. Telur sambandið að drög að reglum um varðveislu og eyðingu skjala úr fjárhagsbókahaldi afhendingarskyldra aðila séu skýrar og veiti sveitarfélögum fullnægjandi frelsi til að meta hvort eyða skuli skjölum úr fjárhagsbókahaldi eða varðveita áfram.

Vakin er athygli á því að umræddar reglur ná eingöngu til gagna úr fjárhagsbókahaldi en aðrar reglur gilda um t.d. launagögn afhendingarskyldra aðila.

Virðingarfyllst

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Guðjón Bragason
sviðsstjóri lögfræði- og velferðarsviðs